



# Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

## Adresseliste

24.04.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2024/235

## Protokoll fra møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 23.04.2024

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
Tid:	23. april 2024, kl. 10:00 – 15:00
Møteform:	Fysisk, Hjerking
Protokoll godkjent av:	Olav Søderberg (leder)
Grunnlag for møtegodtgjørelse	Forberedelse 4 timer, møte 5 timer
Saksbehandler:	Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier

### Deltakere på nemndsmøtet

Kommune	Medlemmer	Deltakelse	Varamedlemmer	Deltakelse
Alvdal	Gjertrud M. Kjølhaug Bakkeng	X	Lars Ernst Jonsmoen	
Dovre	Knut Nyttun		Mette Onsum Berg	X
Folldal	Bente Fossum (nestleder)		Runar Trondsgård	X
Lesja	Ann-Kathrin Storhaug von Rappe		Eirik Sæther	X
Molde	Arne Håkon Sandnes	X	Frøydis Austigard	
Oppdal	Rune Morten Myrhaug	X	Ingrid Husdal Dørum	
Rauma	Solveig Blindheim	X	Per Egil Solli-Mork	
Rennebu	Mari Stene-Ry	X	Arild Stene	
Sunnadal	Olav Søderberg (leder)	X	Astrid Sæter	
Tynset	Einar Kverneggen	X	Ingunn Selboe	
Statsforvalteren	Simon Heier (sekretær)	X		

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder  
c/o Statsforvalteren i Trøndelag  
Postboks 2600, 7734 Steinkjer  
E-post: [sftlpost@statsforvalteren.no](mailto:sftlpost@statsforvalteren.no)

Leder: Olav Søderberg, mobil tlf. 90 68 68 13, e-post: [olav@sunndalen.com](mailto:olav@sunndalen.com)  
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier, tlf. 74 16 80 85, e-post: [simon.heier@statsforvalteren.no](mailto:simon.heier@statsforvalteren.no)

## Saksliste

Saksnr.	Tema
20-2024	Godkjenning av innkalling og saksliste
21-2024	Referat- og orienteringsaker
22-2024	Søknad om godkjenning av valdendring i Knutshø villreinområde
23-2024	Godkjenning av søknad om godkjenning av bestandsplan for Snøhetta villreinområde
24-2024	Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Knutshø villreinområde
25-2024	Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Snøhetta villreinområde
26-2024	Forslag til planstrategi for Følldal kommune 2024-2027
27-2024	Søknader om tilskudd til villreintiltak 2024
28-2024	Høring – Dispensasjon til motorferdsel i utmark – Tynset kommune
29-2024	Høring – Oppsetting av ny hytte og riving av gammel – Oppdal kommune
30-2024	Høring – Riving av gammel hytte og oppsetting av ny – Lesja kommune
31-2024	Høring – Flerårig unntak fra båndtvang ifbm. med skadefelling på store rovdyr
32-2024	Eventuelt

### 20-2024 – Godkjenning av innkalling og saksliste

#### **Forslag til vedtak**

Innkalling og saksliste godkjennes.

#### **Vedtak**

Innkalling og saksliste godkjennes.

## 21-2024 – Referat- og orienteringsaker

### Svar på brev om villreinfond fra NVE

Saken ble behandlet i sak 12-2024 og det ble sendt et likelydende brev til Miljødirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) hvor nemnda etterlyste status og forgang i arbeidet med villreinfondene. Den 20.03.2024 mottok nemnda svar fra NVE:

*«Vi viser til brev av 14.02.2024 der dere etterlyser status og forgang i arbeidet med villreinfondene. Særlig knyttet til kgl.res. av 26.05.2023 om revisjon av konsesjonsvilkår for regulering av Savalen, Fundin og Rendalsoverføringen og kgl.res. av 23.06.2021 om revisjon av konsesjonsvilkår for Aurareguleringen. NVE svarer ut henvendelsen etter avtale med Miljødirektoratet.*

*NVE og Miljødirektoratet gav innspill til mandat for villreinfond til ED og KLD høsten 2023, og det pågår nå et arbeid i departementene for å få på plass et endelig mandat. Dette arbeidet er knyttet opp mot arbeidet med Stortingsmelding og tiltaksplaner.*

*Vi ber dere ta kontakt med ED eller KLD for eventuelle ytterligere spørsmål om status og fremdrift.»*

Med bakgrunn i dette sendte sekretariatet et nytt brev, med samme innhold, til henholdsvis Klima- og miljødepartementet og til Energidepartementet. Nemnda har ikke mottatt svar innen fristen for utsendelse av sakspapirer for dette møtet.

### Midlertidig omlegging av fjelløypa i Bjorli

Vedtak fra Lesja kommune:

*«Vedtak:*

*Med heimel i § 6 i motorferdselsforskriftar innvilga Lesja kommune søknad frå Lesja Bjorli løypelag om omlegging av langrennstraseen Fjelløypa utanfor verneområdet ut 2025. Grunna kanalisering av ferdse i utkanten av fjellområdet, for å redusere ferdse inn i sårbart område.*

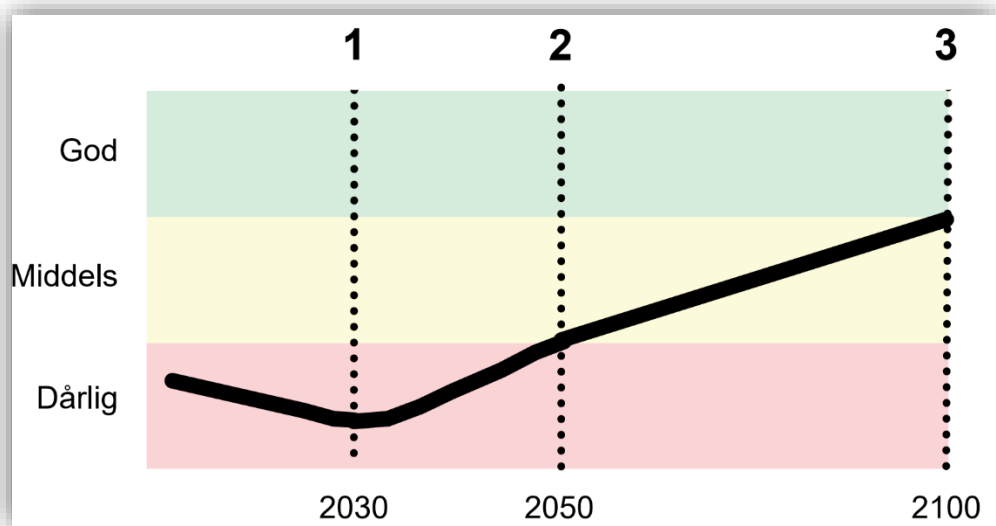
*Vilkår:*

*1. Bjorli Lesja løypelag skal ha ferdsestallar på trasen i villreinens leveområde, og årleg oversende data til Lesja kommune innan 1.mai»*

## Meld. St. 18 (2023-2024) – Ein forbetra tilstand for villrein

Stortingsmeldinga som ble offentliggjort 05. april 2024 ligger her: [Meld. St. 18 \(2023-2024\) \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)

### Hovedmål



Alle nasjonale villreinområder skal ha snudd den negative trenden innen 2030. Alle områdene skal nå gul tilstand innen 2050 og god tilstand innen 2100.

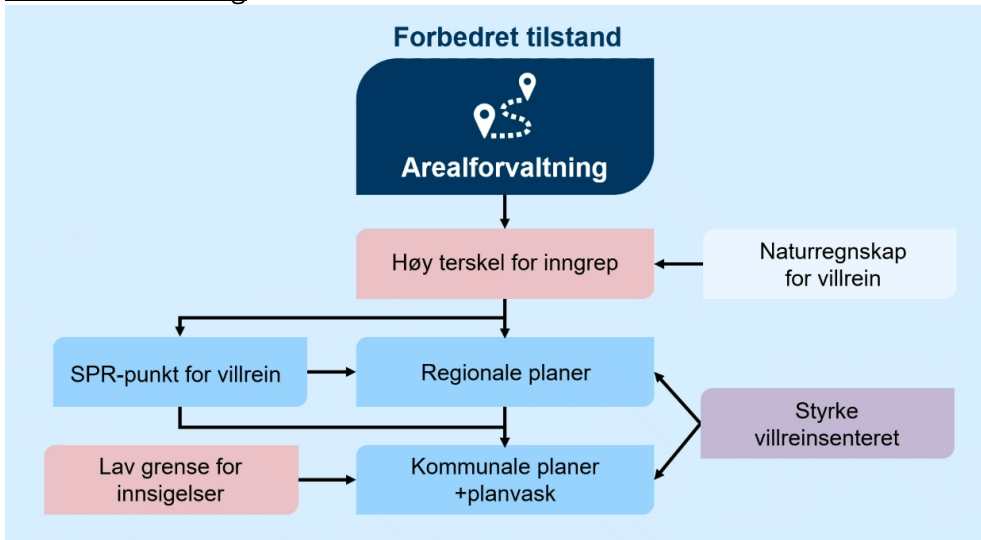
### Fem satsingsområder

## Fem satsingsområder

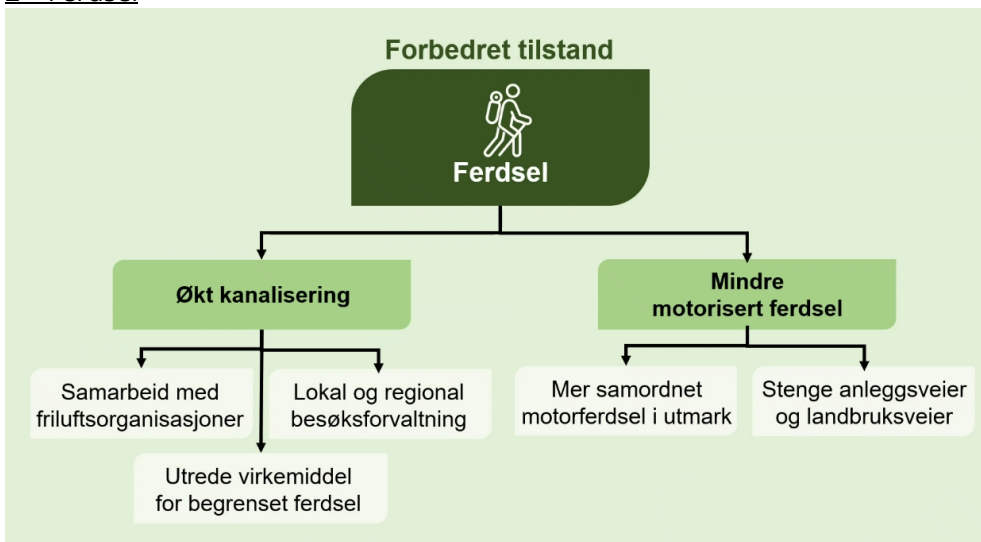
som svarer ut utfordringsbildet

- Arealforvaltning**  
Helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinfeltet
- Ferdsel**  
Økt tilrettelegging av villreinvennlig ferdsel
- Villreinhelse**  
Bedre villreinhelse
- Villreinbestand**  
Mer bærekraftig bestandsforvaltning av villrein
- Restaurering**  
Måltrett restaurering av villreinens leveområder

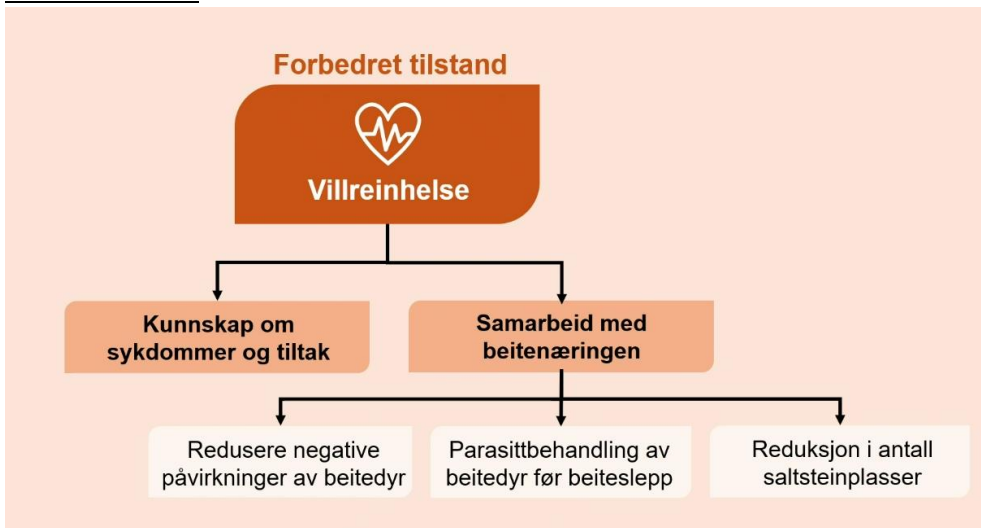
### 1 - Arealforvaltning



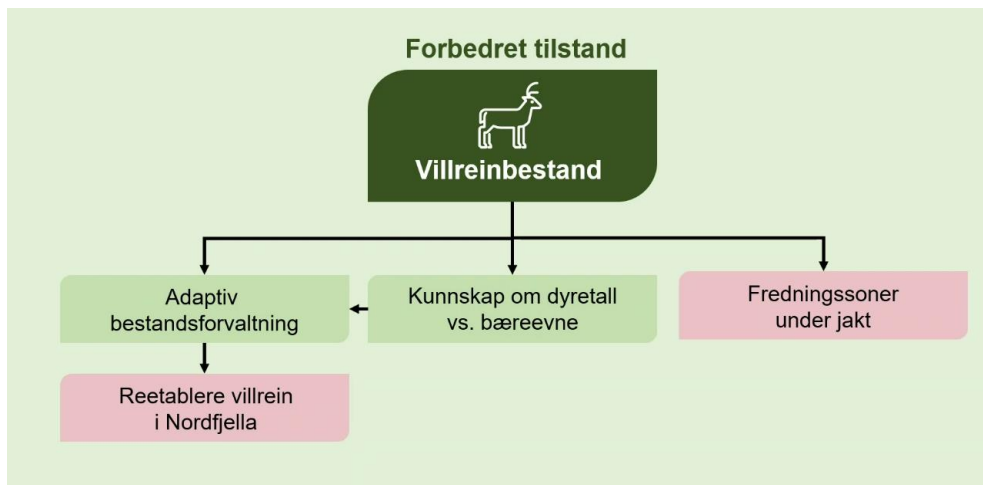
### 2 - Ferdsl



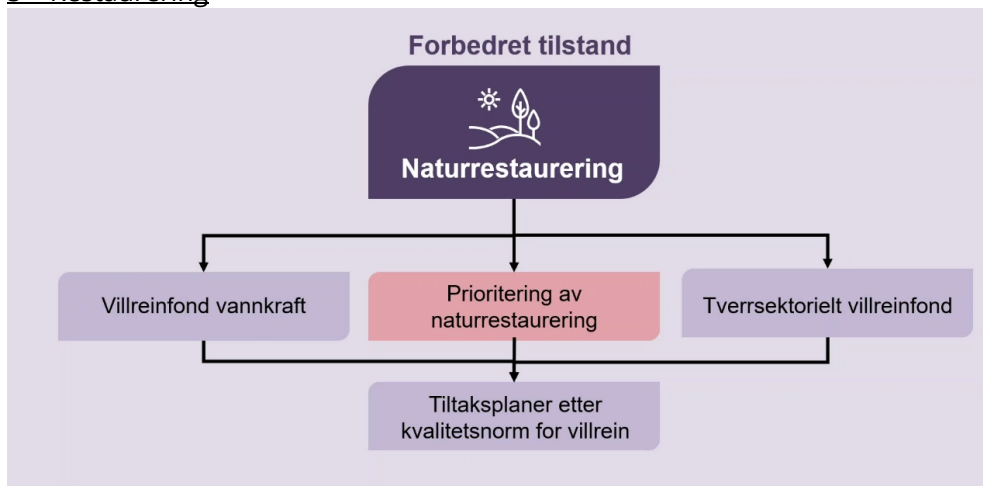
### 3 - Villreinhelse



#### 4 – Villreinbestand



#### 5 – Restaurering



Der nemndene nevnes spesifikt:

Side 101:

«Regjeringa ønskjer å sjå nærmare på korleis villreinnemndene kan få ei tydelegare rolle i arealsaker som gjeld villreinområde, og der villreinnemndene er underlagde Klima- og miljødepartementet i desse sakene. Villreinnemndene med sekretariat har inngåande kunnskap om arealbehovet til villreinen og det forholdet han har til økosystemet, og dei har også god kunnskap om ulike lokale og regionale samfunnsforhold som er relevante for det enkelte villreinområdet. Ein tydelegare rolle for villreinnemnder i arealsaker vil kunne føre til ein betre balanse mellom arealbruk og bevaring av villreinområda.

Regjeringa vil:

- Greie ut korleis villreinnemndene kan få ei tydelegare rolle i arealsaker som gjeld villreinområde, i saker der villreinnemndene vil vere underlagt Klima- og miljødepartementet.

Side 104:

Regjeringa ønskjer også å vurdere om villreirutvala og villreinnemndene bør få nye oppgåver i bestandsforvaltninga av villrein, og gjennom dette bidra til at måla i denne meldinga om villreinen sin tilstand kan bli nådd meir effektivt.

*Regjeringa vil:*

- *Vidareføre villreinutvala og villreinnemndene og vurdere korleis deira oppgåver i forvaltninga kan vidareutviklast og forsterkast.*

### **Orientering fra Knutshø villreinutvalg** <sup>v</sup>/Håvard Rønning, sekretær

Presentasjon sendes ut til nemnda.

### **Orientering fra Snøhetta villreinutvalg** <sup>v</sup>/Bjørn Sæther, sekretær

Presentasjon sendes ut til nemnda.

### **Forslag til vedtak**

Referat og orienteringsaker tas til etterretning.

### **Behandling**

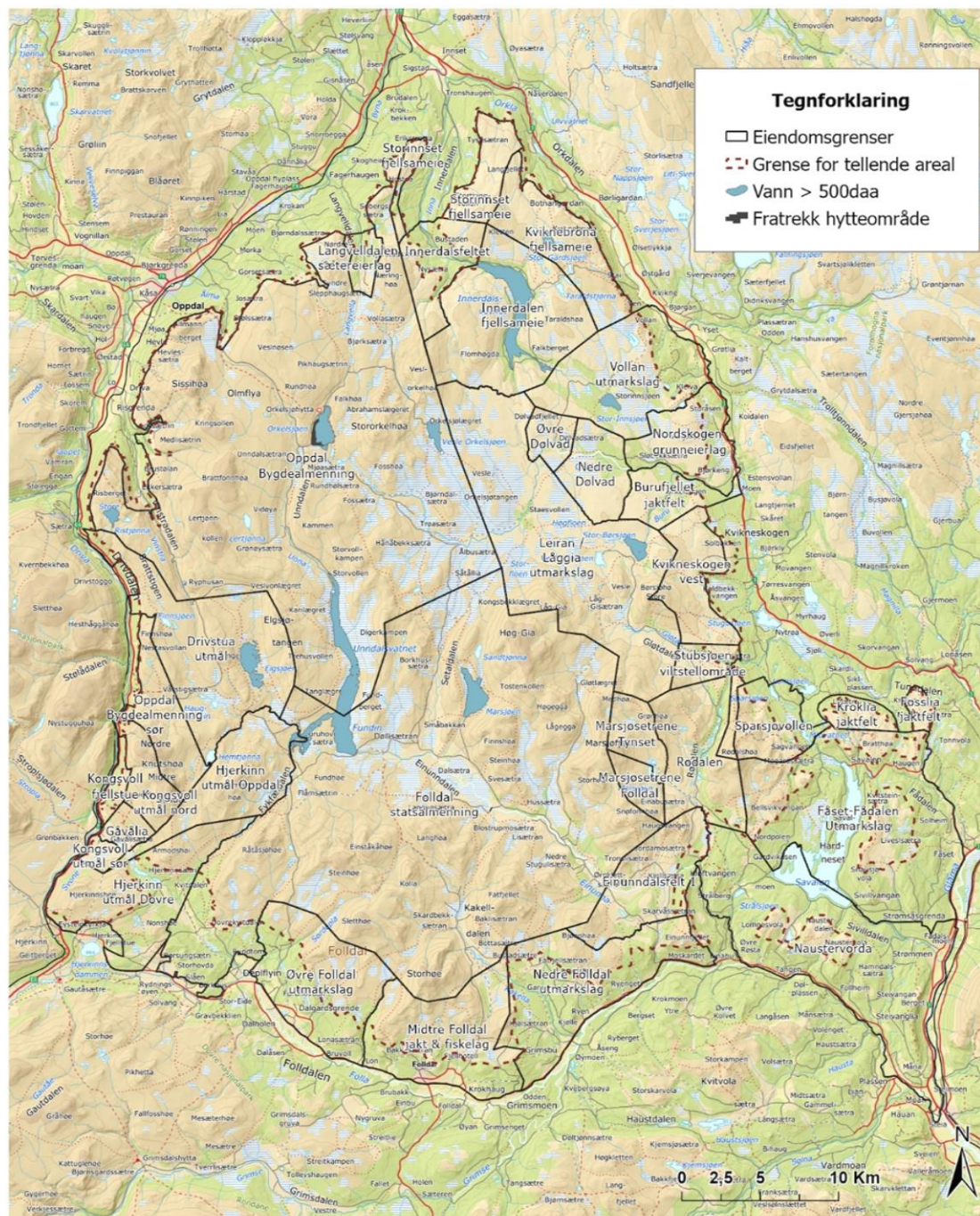
Ønsker å ta opp dette med oppfølging av st. meld under eventuelt.

### **Vedtak**

Referat og orienteringsaker tas til etterretning.

# 22-2024 – Søknad om godkjenning av valdendring i Knutshø villreinområde

## Jaktfeltgrenser og tellende areal i Knutshø villreinområde



Grense for tellende areal er revidert og vedtatt pr 2016.  
Jaktfeltgrenser er revidert pr. april 2024.

Kartarbeid: Norsk villreinsenter. Bakgrunnskart: Statens kartverk.



## Saksopplysninger

Knutshø villreinutvalg har på vegne av de berørte rettighetshaverne søkt om opptak i Knutshø villreinald ihht. Hjorteviltforskriftens § 26 i brev av 14.02.2024. Dette gjelder for arealer i Flåfatet sameie, Kroklija og Fosslia jaktfelt, samt endring en av status for arealer i Fåset-Fådal utmarkslag sameie, og i Naustervola utmarkslag.

Villreinutvalget informerer om at det ved søknadstidspunkt kun er styret som har tatt stilling til / står bak søknaden og at årsmøtevedtak i Knutshø villreinutvalg fastsettes 3. april 2024. Fristen for å sende søknad om endring av vald til nemnda er 1. april. Styret har valgt å sende søknaden før årsmøtet har behandlet saken 3. april. Bekreftelse på godkjenning fra årsmøtet ble oversendt 05. april.

I et saksframlegg til årsmøtet for Knutshø villreinutvalg gjengis historikken om hvorfor Fåset jaktelt og Naustervola jaktfelt har stått utenfor organiseringen. Dette har antagelig noe med begrepet «Savalrein», og tanken at dette var en egen bestand med mulig tilknytning til Sølensklettenrein, og i mindre fra tilknytning til resten av reinen i Knutshø.

Villreinutvalget har fått Norsk villreinsenter Nord måle arealene på som måte som forrige gjennomgang av tellende areal for området. Dette ble oversendt til nemnda den 10. april 2024.

## Vurdering

Søknaden skal behandles etter Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 26. Godkjenning og endring av vald. Villreinnemnda skal behandle søknaden om godkjenning av endringer i eksisterende vald for jakt på villrein innen 1. mai. Søknaden er mottatt innenfor gjeldende søknadsfrist 1. april. Det vurderes som unødvendig at det foreligger ny underskrift fra alle jaktrettshavere som er med i det opprinnelige valdet. Begge de nye valdene vurderes som egnet for jakt etter villrein, og den som til enhver tid innehar sekretærfunksjonen til villreinutvalget vil ifølge utvalget fungere som valdansvarlig, jf. § 24.

Generelt er det ønskelig at villrein forvaltes i størst mulige enheter for å ha stammevis forvaltning. I dag mottar disse områdene ut ifra årlige vedtak en mindre kvote for jakt på villrein. Ved et eventuelt opptak så vil de tas inn Knutshø villreinald med tilhørende rettigheter og plikter. Der er kun forventet små endringer i antall dyr i jaktkvote til disse områdene ved en slik endring.

## Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø godkjenner, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 26, at jaktfeltet Alvdal / Naustervola (A32) inngår i Knutshø villreinald, og jaktfeltet T24 slås sammen med T28 for området Fåset-Fådal Utmarkslag Sameie SA. Videre at for Kroklija jaktfelt så opprettes jaktterreng T29, og for Fosslia jaktfelt så opprettes jaktterreng T30 og at disse inngår i Knutshø villreinald.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage stiles direktoratet, men sendes villreinnemnda.

## **Behandling**

Enstemmig.

## **Vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø godkjenner, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 26, at jaktfeltet Alvdal / Naustervola (A32) inngår i Knutshø villreinvald, og jaktfeltet T24 slås sammen med T28 for området Fåset-Fådal Utmarkslag Sameie SA. Videre at for Kroklija jaktfelt så opprettes jaktterreng T29, og for Fosslia jaktfelt så opprettes jaktterreng T30 og at disse inngår i Knutshø villreinvald.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage stiles direktoratet, men sendes villreinnemnda.

# 23-2024 – Godkjenning av søknad om godkjenning av bestandsplan for Snøhetta villreinområde

## Saksopplysninger

Søknad om godkjenning av bestandsplan for Snøhetta villreinområde ble sendt til nemnda 11.04.2024. Bestandsplanen for Snøhetta villreinområde 2024 - 2028 er en revisjon av forrige bestandsplan og den sjuende i rekken av bestandsplaner for villreinforvaltningen i Snøhetta. Planen skal i hovedsak være et styringsverktøy for villreinutvalget i Snøhetta. Den skal gjelde for perioden fra og med 2024 til og med 2028. Det er gjennomført en evaluering av den forrige planen som er oppsummert i den nye planen.

## Vurdering

Villreinnemnda har myndighet, etter Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 27, til godkjenning av bestandsplan for et vald (villreinområde):

*Villreinnemnda kan godkjenne en flerårig, maksimalt femårig, bestandsplan utarbeidet av villreinutvalg/grunneier-sammenslutning. Bestandsplanen skal som hovedregel omfatte hele villreinområdet, og inneholde mål for bestandsstørrelse og -utvikling, årlig avskytingsplan fordelt på alder og kjønn, oversikt over hvilke bestandsdata som skal samles inn og hvilke tiltak som er planlagt gjennomført.*

*Hvis det oppstår vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, eller vesentlige uforutsette endringer i bestanden i løpet av planperioden, kan villreinnemnda beslutte at ny bestandsplan skal utarbeides.*

Når en bestandsplan er godkjent, kan vald få tildelt sin årlige fellingstillatelse som valgfrie dyr. Bestandsplanen fungerer som en bindende avtale mellom villreinnemnda og rettighetshaverne om avskytingsprofilen.

### Kort om noen av planens målsetninger og tiltak:

Målsetning	Tiltak
<i>Bestandsmål: Snøhetta vest: 800 dyr Snøhetta øst: 2000 dyr (forsøke å forvalte stammen rundt 1800 dyr inneværende planperiode).</i>	<i>Snøhetta vest: Ha et forsiktig uttak av dyr på vest i kommende periode, men ikke anbefalt full fredning (kunnskapsinnhenting er viktig).  Snøhetta øst: Holde stammen i rundt 1800 vinterdyr, for å snu de negative trendene, og komme i gul sone i kvalitetsnormmålestokk.  Fortsatt bestandsregistrering gjennom minimumstelling.</i>
<i>Øke bestanden på Snøhetta vest opp til 800 dyr.</i>	<i>Fortsatt bestandsregistrering gjennom årlig minimumstelling.</i>
<i>Snøhetta øst: 2000 dyr (forsøke og forvaltet stammen på 1800 dyr, til de negative trendene er snudd).</i>	<i>Årlig antall fellingstillatelser tildeles ut ifra bestandsstørrelse og forventet tilvekst slik at målet om vinterbestanden holdes.</i>

I evalueringen så peker utvalget på at det forsvinner dyr fra Snøhetta vest, og at det er med på hindre at de når bestandsmålet. Ut fra tilstanden og mangelen på måloppnåelse i tidligere planer i Snøhetta vest, vurderer sekretariatet at en målsetting på 800 dyr i Snøhetta vest som noe høyt. Men ikke så høyt at sekretariatet foreslår et annet mål. I evalueringen for Snøhetta øst så peker utvalget på at det har vært en bevisst forvaltning å ta ned stammen under bestandsmålet i et forsøk på å snu de negative trendene for slaktevekter og kalverekruttering. Sekretariatet er enig i at det er fornuftig å forvalte stammen på rundt 1800 vinterdyr gjennom denne planperioden for å få snudd de negative trendene opp imot kvalitetsnormen.

<b>Målsetning</b>	<b>Tiltak</b>
<i>Villreinen i Snøhetta villreinområde skal bli klassifisert til middels tilstand i kvalitetsnormen for villrein. Dette gjelder også en klassifisering som gjelder begge områdene hver for seg, men også samlet for bestandsforhold.</i>	<i>Tiltaksplanen som er utarbeidet og som kommer på høring i 2024/2025 kan føre til endringer i denne bestandsplanen.</i>

Det er positivt at det er forankret i bestandsplanen at villreinen i Snøhetta skal ha minst middels tilstand, hver for seg, men også samlet. Det kan også være nødvendig å gjøre endringer i denne planperioden for bestandsplanen etter at tiltaksplanen foreligger.

<b>Målsetning</b>	<b>Tiltak</b>										
<i>Sammensetningen i vinterstammen bør være (etter jakt, i prosent):</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Kalv</i></th> <th><i>Simle</i></th> <th><i>Bukk 1</i></th> <th><i>Bukk 2</i></th> <th><i>Bukk 3+</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>18-23</i></td> <td><i>40-44</i></td> <td><i>7-9</i></td> <td><i>7-9</i></td> <td><i>17-22</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Kalv</i>	<i>Simle</i>	<i>Bukk 1</i>	<i>Bukk 2</i>	<i>Bukk 3+</i>	<i>18-23</i>	<i>40-44</i>	<i>7-9</i>	<i>7-9</i>	<i>17-22</i>	<i>Bruke de ulike bestandsregistreringene man har tilgjengelig aktivt ved beregning av årlige kvoter.</i>
<i>Kalv</i>	<i>Simle</i>	<i>Bukk 1</i>	<i>Bukk 2</i>	<i>Bukk 3+</i>							
<i>18-23</i>	<i>40-44</i>	<i>7-9</i>	<i>7-9</i>	<i>17-22</i>							

Planen har en lik ramme på sammensetningen av stammen etter jakt sammenliknet med forrige plan. Sekretariatet vurderer målsetning, og tiltak for å nå målsetning, som gode.

<b>Målsetning</b>	<b>Tiltak</b>
<i>Oppfordre jegere til å ta ut små kalver</i> <i>Holde andelen innleverte kjever på minst 80 % antall skutte dyr</i>  <i>Forsøke å øke antall veide dyr og korrekt og fullstendig utfylte jaktkort.</i>	<i>Starte en premiering for innleverte, renskrapte kjever med utfylt kjevelapp med nøyaktig slaktevekt på kalv.</i>

Sekretariatet vurderer målsetning om å oppfordre jegere til å ta ut små kalver som positivt. Det å få til et størst mulig antall nøyaktig veide dyr vil være spesielt viktig i tiden framover, mtp. at disse dataene brukes inn i kvalitetsnormen som skal revideres i løpet av denne bestandsplanens periode.

<b>Målsetning</b>	<b>Tiltak</b>
<p><i>Holde en bestand med mest mulig optimal produksjon og avkastning, sunne og friske dyr, god kjønns- og aldersfordeling.</i></p> <p><i>Arbeide videre med å skaffe best mulig data for å få gode svar på hvorfor trenden med nedgang i kalverekruttering og slaktevekter har oppstått.</i></p> <p><i>Følge med på utvikling av helsetilstanden i bestanden og følge opp mulige sykdomsutbrudd</i></p>	<p><i>Vurdere om endringer i avskytingsprofil og bestandsstørrelsen kan påvirke slaktevekter og produksjonen i positiv retning</i></p> <p><i>Samarbeide med NINA om årlige kalvetellinger, strukturtellinger og kondisjonsundersøkelser</i></p> <p><i>Videreføre tett samarbeid med NINA og norsk villreinsenter og andre aktører om undersøkelser som kan avdekke årsaken til nedgangen i kalverekruttingen og slaktevektene.</i></p> <p><i>Informere jegere at det er ønskelig med informasjon om dyr som ser åpenbart syke ut for eventuell prøvetaking</i></p> <p><i>Samarbeide med veterinærinstituttet og andre aktuelle aktører</i></p> <p><i>Villreinusvalget innretter seg etter de til enhver tid gjeldende pålegg fra øvrige myndigheter angående CWD og vil gjøre sitt beste for å bistå i overvåkings- og opplysningsarbeid.</i></p>

Sekretariatet vurderer målsetninger knyttet til produksjon, slaktevekter og helsetilstand, og tiltak for å nå disse målsetningene som gode.

<b>Målsetning</b>	<b>Tiltak</b>
<p><i>Unngå at andre bruksinteresser i fjellet, for eksempel turistutbygginger, ferdsel og andre utbyggingstiltak, virker til skade for villreinstammen.</i></p> <p><i>Styrke samarbeidet mellom alle ledd i forvaltningen: Rettighetshavere, ansatte fjelloppsyn, berørte kommuner og statsforvalterne.</i></p>	<p><i>Samarbeide med villreinnemnda, kommunene og statsforvalterne i konkrete plansaker som berører Snøhetta villreinområde.</i></p>

Sekretariatet mener det er veldig positivt at bestandsplanen har en konkret målsetning og et konkret tiltak for å bidra til at ferdsel i Snøhetta, ikke virker til skade for villreinstammen.

Forslaget til bestandsplan har vært på høring i løpet av planprosessen, og medvirkning er dermed sikret. Ifølge hjorteviltforskriften § 27 skal bestandsplanen som hovedregel omfatte hele villreinområdet, og inneholde mål for bestandsstørrelse og -utvikling, årlig avskytingsplan fordelt på alder og kjønn, oversikt over hvilke bestandsdata som skal samles inn og hvilke tiltak som er planlagt gjennomført. Bestandsplanen som nemnda skal behandle inneholder forventningene. Bestandsplanen framstår som et godt gjennomarbeidet og oversiktlig dokument som vil bli et viktig styringsverktøy for villreinusvalget i forvaltningen av Snøhettareinen i kommende 5-årsperiode.

For ytterligere informasjon henvises det til bestandsplanen som er vedlagt sakspapirene.

### **Forslag til vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø godkjenner, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 27, Bestandsplan for Snøhetta villreinområde 2024 – 2028.

Bestandsplanen fremstår som et godt og oversiktlig dokument som vil bli et viktig styringsverktøy for villreinutvalget i kommende 5-årsperiode.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage stiles direktoratet, men sendes villreinnemnda.

### **Behandling**

Enstemmig.

### **Vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø godkjenner, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 27, Bestandsplan for Snøhetta villreinområde 2024 – 2028.

Bestandsplanen fremstår som et godt og oversiktlig dokument som vil bli et viktig styringsverktøy for villreinutvalget i kommende 5-årsperiode.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage stiles direktoratet, men sendes villreinnemnda.

## 24-2024 – Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Knutshø villreinområde

Knutshø villreinområde søker om villreinkvote i 2024 på 375 dyr. Det søkes om en kvotefordeling på 60% kalv (225 dyr), 20% simle/ungdyr (75 dyr) og 20 % fritt dyr (75 dyr) jfr. bestandsplanen.

### Saksopplysninger

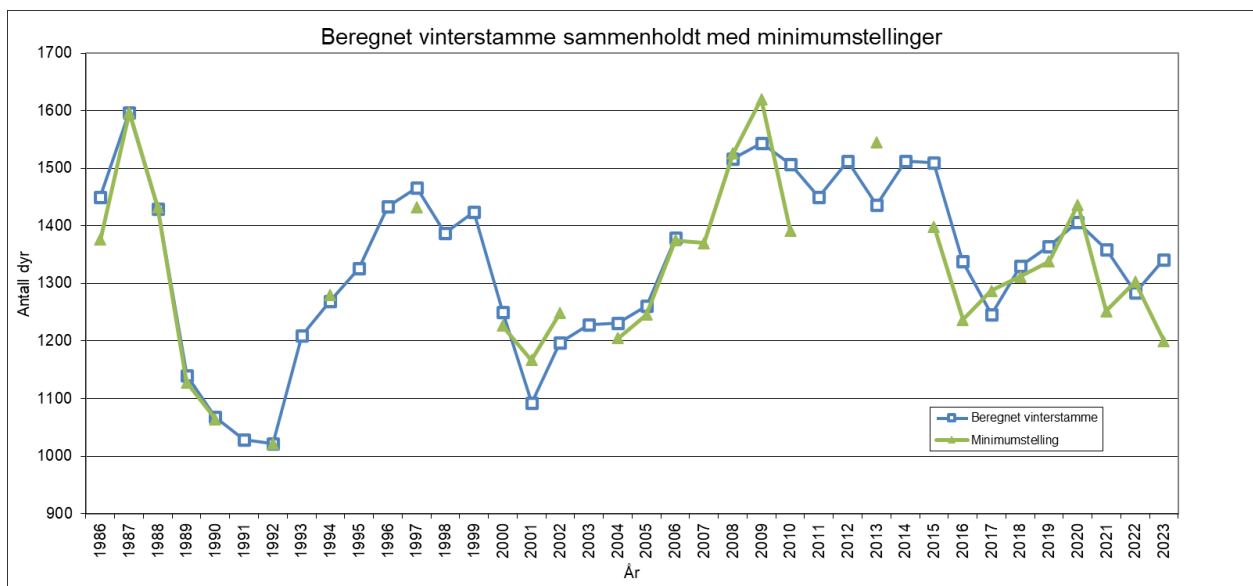
I følge § 28 om «Fastsettelse av fellingskvote og beregning av minsteareal», i forskrift om forvaltning av hjortevilt, skal villreinnemnda årlig vedta fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai. Der det foreligger godkjent bestandsplan, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote.

Det er en målsetting i bestandsplanen for Knutshø villreinområde for perioden 2023-2027 å ha en vinterstamme på 1500 dyr. Utrekning av kvotene baseres på beregnet stammestørrelse, forventet tilvekst ut fra gjennomsnittlig tilvekst de foregående år, og avgang av dyr. Punkt 7.5 i bestandsplanen viser hvordan beregningene gjennomføres.

Vinteren 2024 er bestanden beregnet til 1345 dyr. Dette tallet er ut ifra forrige års beregnede bestand og ikke minimumstillingen. Minimum antall dyr forsøkes telt hver vinter, men dette var ikke gjennomført innen saksframlegget til årsmøtet for utvalget ble utarbeidet. Minimumstillingen er en kontroll på beregnet stammestørrelse.

Vinteren 2024 ble det registrert 1278 dyr under minimumstillingen (30.03.2024), men denne tellingen er ikke lagt til grunn. Beregningene er derfor hovedgrunnlaget for kvotevurderinger i 2024.

Figuren under viser beregnet vinterstamme sammenholdt med minimumstillinger i Knutshø til og med 2023 (resultater fra 2024 er ikke med):



Figur fra årsmeldingen til Knutshø Villreinutvalg for 2023.

Strukturertelling utføres på høsten etter jakta. Det ble gjennomført en strukturertelling i Knutshø i 3. oktober 2023. Tabellen under viser resultater fra strukturertellinger i perioden 2008 – 2023 (tabellen er hentet fra årsmeldingen til Knutshø villreinutvalg for 2023):

År	Dato talt	Ant. flokker	Ant. dyr telt	Kalv	Simler	Ungbuk	Bukk 2 år	Eldre bukk
Målsetninger i bestandsplanen:				(18 - 23%)	(40 - 44%)	(7 - 9%)	(7 - 9%)	(18 - 22%)
2008		9	507	20,9	41,2	10,5	7,2	20,3
2009		4	768	23,3	42,8	6,3	8,5	19,1
2010		1	575	17,6	49,4	6,1	10,1	16,9
2011		2	430	19,3	47,0	5,6	8,4	19,7
2012	15.-19.okt	3	1012	19,2	47,8	7,0	7,8	18,2
2013	24.okt	2	478	22,4	45,8	6,1	8,8	16,9
2014	27.okt	1	452	18,1	45,3	6,0	11,7	18,8
2015	09-11.okt	2	561	23,4	41,5	4,6	7,0	23,5
2016	5-13.okt	3	645	23,0	42,5	7,0	8,0	19,5
2017	9-20.okt	2	397	24,2	41,8	5,5	7,6	20,9
2018	10.okt	3	567	24,9	46,6	5,1	8,7	14,8
2019	Ingen vellykket telling							
2020	11.nov	1	547	18,0	51,0	6,0	13,0	12,0
2021	18.okt	1	342	12,9	51,8	8,8	7,9	18,7
2022	20.-21.sept	3	401	22,7	52,6	4,0	4,0	16,7
2023	03.okt	2	312	16,3	50,6	6,7	5,4	20,8

I forhold til målene i bestandsplanen har andelen kalv vært god (i 2021 var andelen uvanlig lav). Andelen simle har også i hovedsak vært innenfor målsettingen i bestandsplanen, men de siste tre årene har simleandelen vært svært høy. Andelen bukk i materialet er synkende, noe som er naturlig når andelen kalv og særlig simle er stigende.

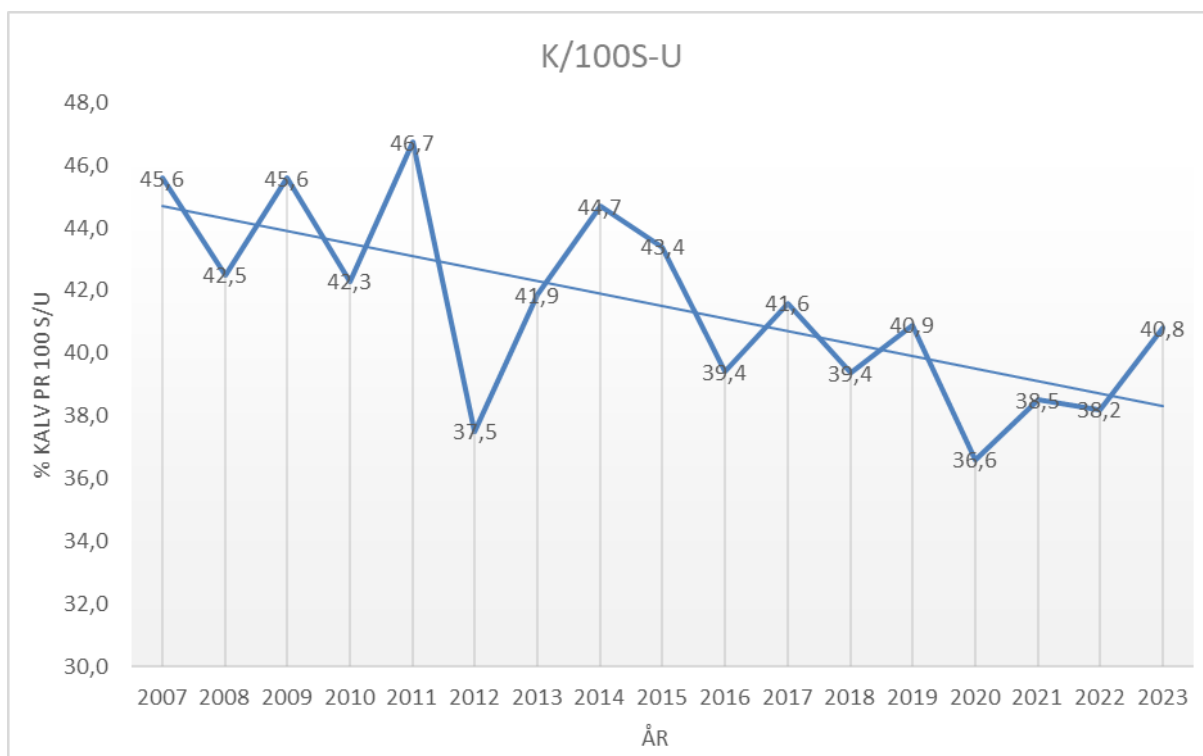
Kalvetellingen i 2023 ble gjennomført av Norsk institutt for naturforskning. Tellingen gav et resultat på 40,8 kalv pr. 100 simle/ungdyr. Ut fra registreringene har kalveproduksjonen variert de siste 17 årene (2007 – 2023), men den langsiktige trenden viser en tydelig nedadgående trend. Samtidig kan man se en begynnende tendens for en positiv endring. Gjennomsnittet for de fem siste årene er 0,39 og tilsier en klassifisering i normen til middels.

I kvalitetsnormen for Knutshø fant de ingen statistisk sikker trend de ti siste årene (med start i 2012). Den endelige klassifiseringen av rekrutteringen er derfor middels kvalitet i normen<sup>1</sup>. Ved bruk av et hvilket som helst annet startår enn 2012 (et lavproduksjonsår) i perioden 2008-2013 ville gitt en statistisk sikker negativ trend<sup>2</sup>.

<sup>1</sup> Rolandsen, C.M., Tveraa, T., Gundersen, V., Røed, K.H., Tømmervik, H., Kvie, K., Våge, J., Skarin, A. & Strand, O. 2022. Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022. NINA Rapport 2126. Norsk institutt for naturforskning.

<sup>2</sup> Solberg, E. J., Veiberg, V., Strand, O., Hansen, B. B., Rolandsen, C. M. Andersen, R., Heim, M., Solem, M. I., Holmstrøm, F., Granhus, A., Eriksen, R., Bøthun, S. W. 2022. Hjortevilt 1991–2021: Oppsummeringsrapport fra Overvåkingsprogrammet for hjortevilt - NINA Rapport 2141. Norsk institutt for naturforskning.





Viser andelen kalv per 100 simple/ungdyr fra 2007 til og med 2023. Figuren er hentet fra årsmeldingen til Knutshø Villreinutvalg for 2023.

For Knutshø har det vært en nedadgående trend i slaktevektene på kalv. Gjennomsnittsvekten for de fem siste årene er 16,39 kg (ikke kjønns- og datokorrigert). I kvalitetsnormen fant de en statistisk sikker nedgang i vektene (kjønns- og datokorrigert) og det førte til at den endelige klassifiseringen av slaktevekter ble satt til dårlig kvalitet.

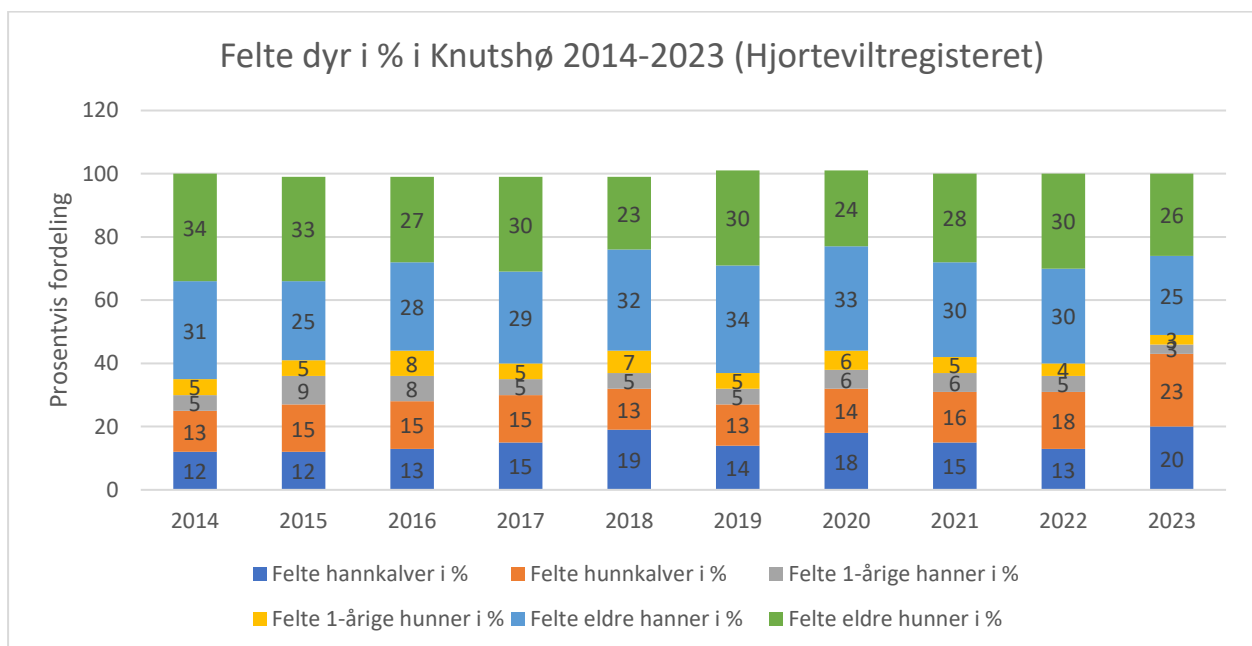
Snittvekter fordelt på alder og kjønn								
År	SK	BK	US	UB	VS	VB	Ant. kjever	Ant. oppgitt veid
2003	17,2	19,6	28,2	31,6	34,8	57,8	182	
2004	16,9	19,1	25,4	31,5	33,6	62,2	169	
2005	16,7	21,3	29,1	30,4	35,5	62,2	111	
2006	17,6	18,3	31,3	35,2	34,7	60,4	188	
2007	16,2	18,1	32,3	31,3	34,7	62,6	148	
2008	18,5	20,1	24,8	32,3	36,1	61,9	186	
2009	16,9	18,6	31,1	35,1	35,0	64,4	246	
2010	16,0	17,3	27,8	36,6	36,5	62,6	181	131
2011	17,6	19,5	29,4	34,4	35,2	63,8	189	123
2012	18,4	18,5	28,1	31,1	37,1	57,9	243	173
2013	17,6	18,9	27,9	30,9	35,1	61,3	247	172
2014	17,9	17,9	27,8	33,4	34,9	65,2	253 (72%)	171 (68%)
2015	16,0	17,7	29,1	32,8	34,1	61,1	293 (74%)	178 (61%)
2016	15,8	19,0	25,5	30,7	32,7	69,5	173 (68%)	116 (67%)
2017	17,5	17,3	26,8	31,0	35,4	72,2	105 (52%)	104 (52%)
2018	15,6	17,9	29,8	33,0	37,8	70,9	91 (54%)	61 (36%)
2019	16,8	17,3	25,8	34,1	34,8	67,9	141 (75%)	153 (81%)
2020	14,6	16,8	28,4	30,7	34,2	70,0	229 (73%)	195 (62%)
2021	15,7	17,0	27,8	31,3	34,3	66,1	134 (66%)	164 (80%)
2022	16,9	15,6	27,3	34,5	36,4	67,2	163 (82%)	118 (59%)
2023	16,1	17,1	29,1	28,7	34,8	72,4	117 (52%)	168 (75%)

Figuren er hentet fra årsmeldingen til Knutshø Villreinutvalg for 2023.

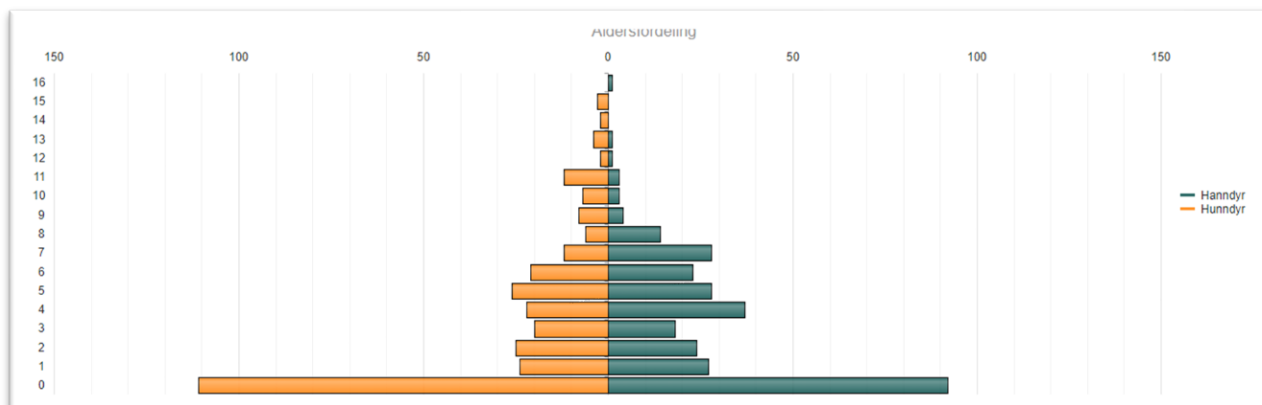
Tabell som viser antall felte dyr, kvote og fellingsprosent i Knutshø Villreinområde fra 2013 til og med 2023 (Kilde: Hjorteviltregisteret):

Jaktår	Felte hannkalver	Felte hunnkalver	Felte 1-årige hanner	Felte 1-årige hunner	Felte eldre hanner	Felte eldre hunner	Tildelt totalt	Felte totalt	Fellingsprosent
2013	64	40	27	16	107	120	670	374	56
2014	41	47	19	16	108	119	670	350	52
2015	48	58	37	21	99	132	670	395	59
2016	33	39	21	20	72	68	426	253	59
2017	30	31	11	10	59	60	420	201	48
2018	32	22	8	12	54	39	420	167	40
2019	27	24	9	9	63	56	420	188	45
2020	55	44	19	19	102	74	520	313	60
2021	31	32	13	11	60	56	395	203	51
2022	27	36	10	8	60	61	395	202	51
2023	44	52	6	7	56	57	395	222	56

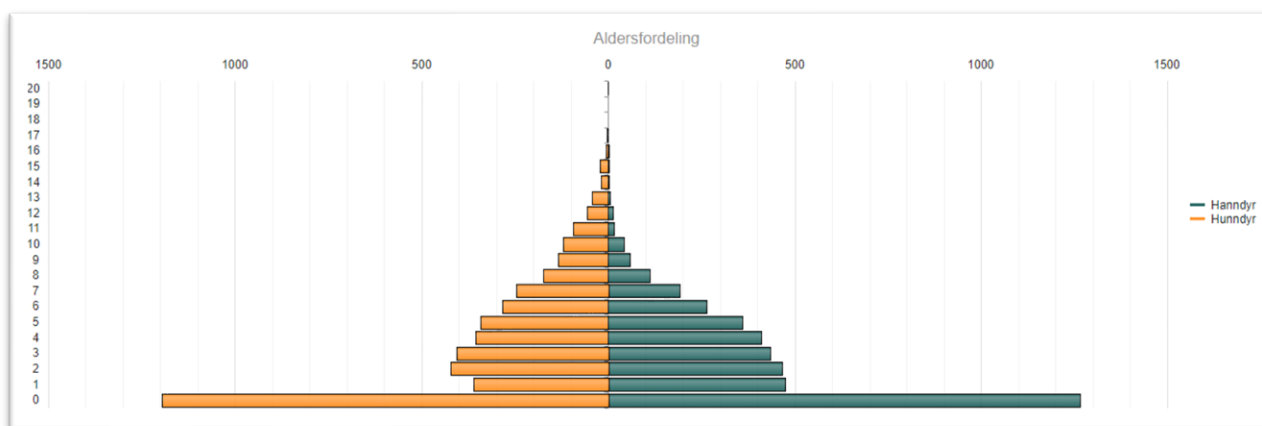
Den prosentvise fordelingen mellom felte dyr har vært relativt stabil i årene 2014-2023, se figuren under. Det er en svak trend med lavere andel felte eldre simler, og det er en svak trend i økt andel uttak av kalv.



Tannsnitt av felte dyr gir nøyaktig alder. Alder på felte simler (fordelingen) antas å speile den reelle alderen i bestanden. Resultatene fra tannsnittingen tyder på at det er en ganske stor andel voksne simler i Knutshø.



Figuren viser alder på rein som felt i Knutshø de siste fem jaktårene. I hvor stor grad dette gjenspeiler alderssammensetningen i den levende bestanden avhenger av fellingstillatelsenes sammensetning og styrken på jaktseleksjon. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.



Figuren viser alder på rein som felt i hele Norge de siste fem jaktårene. I hvor stor grad dette gjenspeiler alderssammensetningen i den levende bestanden avhenger av fellingstillatelsenes sammensetning og styrken på jaktseleksjon. Figuren er hentet fra Hjorteviltregisteret.

Tallmaterialet er ikke så stort, men det gir ingen grunn til å tro at simlene i bestanden i Knutshø er spesielt unge. Det er mer trolig at simlene i Knutshø er hakket eldre enn snittet i Norge.

## Vurdering

Det har over flere år vært utfordringer med synkende produksjon av kalv i Knutshø villreinområde. Utviklingsbildet vurderes som uheldig, og det vil gi utfordringer med å nå middels eller god tilstand ved neste tilstandsklassifisering etter kvalitetsnormen. En stor andel voksne simler i bestanden er nå avgjørende for å opprettholde produksjonen av antall kalv og til en viss grad kvotene.

Det vil alltid være en viss usikkerhet knyttet til antall dyr, kalveproduksjon, og kjønns- og aldersstruktur i bestanden. Samtidig vil resultatene av de ulike undersøkelsene samlet kunne gi et bilde av bestandssituasjon og utvikling. Utvalgets vurderinger er at bestanden er under målsetting om 1500 vinterdyr, og bæreevnen blir ikke forringet. Andelen kalv per 100 simle/ungdyr er synkende, noe som tyder på at produksjonen har blitt lavere. Samtidig så kan man kanskje se starten på en ønsket, positiv utvikling.

Ut fra naturmangfoldlovens bestemmelser er grunnlaget for jaktuttak til stede. Det er gjennomført

både minimumstillinger og beregninger av bestandsstørrelsen. Bestanden antas, med noe usikkerhet, å være noe lavere enn målsettingen skissert i bestandsplanen. Med en kvote på 375 dyr i 2024 mener utvalget at bestanden får en svak økning til vinteren 2025. Ifølge bestandsplanen skulle det i 2024 økes til en kvote på 400, men samtidig har de forankret at kvotene må justeres og tilpasses underveis ut fra et mål på 1500 vinterdyr i 2028. Her er utvalget allerede for vist at de driver adaptiv forvaltning ut ifra den gjeldende kunnskap og forhold.

Villreinnemnda vedtar årlig fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai (jf. Hjorteviltforskriften § 28). Hvis godkjent bestandsplan foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. For vald med godkjent bestandsplan, tildeles fellingstillatelsene som frie dyr. Bestandsplanen og den skriftlige tilslutningen fungerer da som en bindende avtale mellom villreinnemnda og rettighetshaverne om avskytingsprofilen. Selv om det foreligger godkjenning av en flerårig bestandsplan, skal villreinnemnda likevel vedta fellingskvote årlig, jf. Hjorteviltforskriftens § 29 «Fellingstillatelser for villrein». Tildeling av fellingstillatelse er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra mottagelse.

Sekretariatet vurderer i utgangspunktet omsøkt kvotestørrelse og fordeling som god, og vil bidra til at stammen nærmer seg målsetting i bestandsplan. Knutshø Villreinområde er ett vald. Nemnda tildeler hele kvoten til valdet. Valdet avgjør selv hvordan fellingstillatelsene fordeles internt i valdet.

## **Forslag til vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, kvotestørrelse for Knutshø villreinområde (vald) på 375 fellingstillatelser.

Kvoten fordeles på 60% kalv, 20% simle/ungdyr og 20% fritt dyr.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage stiles Miljødirektoratet, men sendes villreinnemnda.

## **Behandling**

Skrivefeil i antall i tildelingen fra sakspapirene ble rettet opp i møtet.

Enstemmig.

## **Vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, kvotestørrelse for Knutshø villreinområde (vald) på 375 fellingstillatelser.

Kvoten fordeles på 60% kalv, 20% simle/ungdyr og 20% fritt dyr.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29. Eventuell klage stiles Miljødirektoratet, men sendes villreinnemnda.

# 25-2024 – Kvotestørrelse og kvotesammensetning i Snøhetta villreinområde

## Saksopplysninger

Snøhetta villreinområde består av to vald; Snøhetta øst og Snøhetta vest. Snøhetta villreinområde har en bestandsplan som er oppe til godkjenning i dette møtet for årene 2024-2028.

Bestandsplanen er et styringsdokument for forvaltningen av villreinen i Snøhetta og gjelder for begge valdene.

Snøhetta villreinområde var til og med 2018 ett vald. Villreinusvalget søkte om å dele valdet i to vald, Snøhetta øst og Snøhetta vest. Hovedbegrunnelsen fra utvalget var at stammen i Snøhetta over lang tid hadde blitt forvaltet som to adskilte bestander. Utvalget pekte på at dyrene i Snøhetta vest og Snøhetta øst var ulike i kondisjon og slaktevekter. Og at dette medførte at dyrene i de ulike områdene trengte ulike forvaltningstiltak. Nemnda innvilget søknaden i april 2019.

Snøhetta villreinområde søker en villreinkvote i 2024 med følgende fordeling:

En kvote i Snøhetta øst på 500 dyr med en avskytingsprofil på 10 % fritt dyr, 15 % klubbuk, 20 % simple/ungdyr, 55 % kalv.

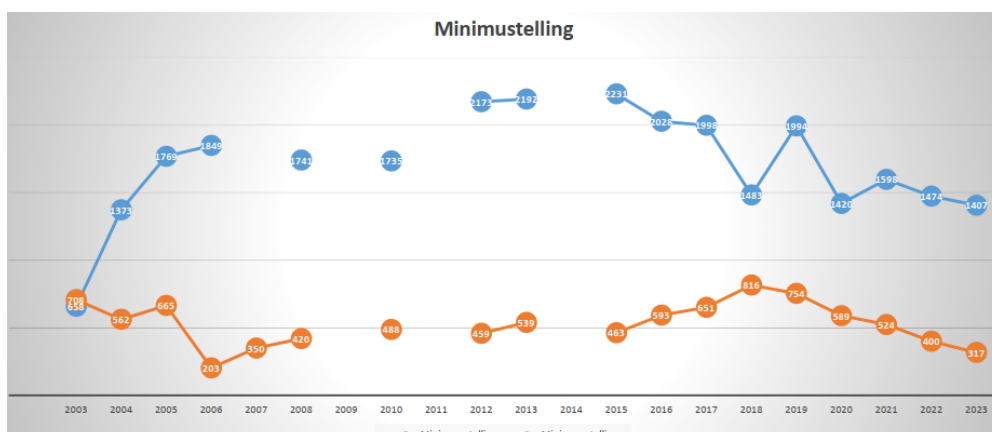
For Snøhetta vest så er det søkt om å frede villreinen for jakt i 2024. Følgelig så er det ikke forslått en avskytingsprofil.

## Vurdering

### Snøhetta øst

Minimumstillingen for 2024 ble ikke vellykket, og man fant langt mindre dyr enn det bestandsmodellene forutser. Årsaken er at telleforholdene ikke var ideelle, noe de ikke har vært hele vinteren 2024. Samtidig måtte tellingen skje før årsmøtet. Det ble lagt ned en betydelig innsats i forkant for å lete opp flokker. Med bakgrunnen i dette måtte utvalget bruke tellingen fra 2023, kalvetelling og strukturtelling. Det vil si at man må lene seg i større grad på bestandsmodellen for å anslå kvote og stammestørrelse, men samtidig brukes denne hvert år. Minimumstilling er begrenset til å si noe om minimum antall dyr som finnes i bestanden.

Bestandsmodellen legger til grunn at det er 1590 dyr i vinterstammen vinteren 2024, basert på fjorårets telling, kalvetilvekst og jaktuttak. Med en lik kvote som i 2023 og et jaktuttak på om lag 210 dyr, så skal vinterbestanden i teorien bli i overkant av 1700 dyr i 2025.



Minimumstillingen var ikke vellykket i Snøhetta øst i 2024. Fra minimumstillingen i vest ble det funnet 334 dyr.

Sekretariatet er enige i utvalgets vurdering om at det er viktig å ta vare på andelen av voksen bukk i bestanden opp imot dagens fordeling og kvalitetsnormen. Avskytingsprofilen er i henhold til den nye bestandsplanen, og satt ut ifra strukturtelling, avskyting og kalvetelling fra 2023. Man begrenser tilveksten ved å ta ut en høy andel kalv, og følgelig vil det bli færre ungdyr som påvirker parameteret kalv pr simle/ungdyr i resultatene til 2025.

#### Snøhetta vest

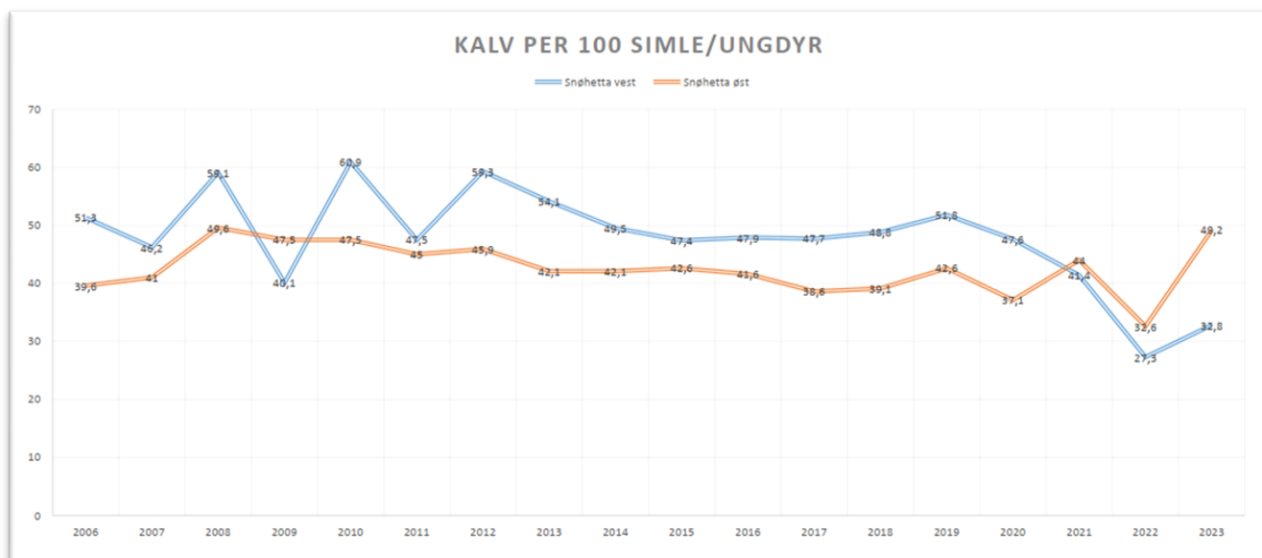
Det telt minimum 334 dyr i 2024, og det er en liten økning fra 2023 hvor minimumstillingen endte på 317 dyr. Det er likevel usikkerhet omkring bestandsstørrelsen, og det er ønskelig å bygge opp stammen. Det var relativt få bukker funnet under strukturtelling i 2023, minimumstilling 2024 og når det ble merket rein ifbm GPS-prosjektet. Hvor resten av bukkene befinner seg er uklart. Bestandsmodellen legger til grunn at stammen er på 354 dyr.

I innstillingen til fra sekretæren til utvalget var det et forslag om fredning og et forslag med en kvote på 50 dyr (30 kalv og 20 bukk). Det innebærer en totalfredning på simler, og kun en tildeling på fritt dyr, kløftbukk og kalv. Det ville erfaringsmessig ført til en avskyting på 5-10 kalver og 10-15 bukker. Utvalget endte på å gå for en totalfredning.

For Snøhetta vest så søker villreinutvalget om å gå inn for en fredning i 2024. Følgelig så er det ikke forslått en avskytingsprofil. Argumentet for å jakte i vest dreier seg i stor grad om å kunne følge med på utviklingen av de ulike parameterne for kondisjons. Det vil gjennom kvalitetsnormen være viktig å følge opp vekter (henholdsvis på kalv), kjevelengder og parasittbelastning. CWD-prøver er mest aktuelt på voksne individer og vurderes for Snøhetta vest som mindre viktig om man mister et år med overvåkning. Dette med bakgrunn i at det aldri har blitt påvist CWD i området. Derfor er det også mindre viktig at det felles voksne individer i den hensikt følge utviklingen av kondisjonen hos stammen. Det er derimot usikkerhet knyttet til hvor mange kalver forskningen trenger data fra, for å få et god nok datagrunnlag. Sekretariatet har ikke fått tak ansvarlig på NINA rundt bestandsovervåkning og har dermed ikke et godt svar til nemnda.

Samtidig ønsker sekretariatet å presisere at utvalget ikke har gjort noe faglig ufornuftig med å foreslå fredning av stammen i vest for én jaktseong. Det vurderes også at ulempene med å miste overvåkningsdata i ett år i vest, ikke veier tyngre enn fordelene med å ha tall på parameterne for kondisjonen for 2024. Videre så vil sekretariatet presisere at om det blir aktuelt med fredning i flere år, så er det viktig at man finner en måte for å ta ut et utvalg individer som kan brukes inn i bestandsovervåkingen. Om det skal være i form av mindre kvoter eller forvaltningsuttak.

I følge § 28 om «Fastsettelse av fellingskvote og beregning av minsteareal», i forskrift om forvaltning av hjortevilt, skal villreinnemnda årlig vedta fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai. Der det foreligger godkjent bestandsplan, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. Bestandsplanen er et styringsdokument for forvaltningen av villreinen i Snøhetta og gjelder for begge valdene. Med forbehold om at nemnda godkjenner bestandsplanen så er den gjeldende fram til 2028. Det har vært utfordrende å nå målene for antall dyr i den tidligere bestandsplanen. Gjennomførte registreringer og beregninger tyder på at stammene er lavere enn målsettinger i bestandsplanen. Samtidig så har dette vært en bevisst strategi i øst. Kalvetellingen for 2024 var den beste på mange år (se figur under), og utvalget håper at dette er et resultat av forvaltningsgrep de har tatt de siste årene.



Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan og forventet avskyting, eller ved uforutsette endringer i bestanden, kan villreinnemnda trekke godkjenningen tilbake og vedta at det bør utarbeides ny bestandsplan. I dette ligger det for eksempel at nemnda vurderer at jaktuttakets størrelse eller sammensetningen i bestandsplanen ikke lenger er forenlig med ønsket utvikling av bestanden. Det er opp til villreinnemnda å utvise skjønn i slike vurderinger. Ved eventuell tilbaketrekkning av godkjent bestandsplan, tildeles fellingstillatelser etter § 29 fjerde ledd inntil ny bestandsplan er godkjent.

Bestandsstørrelsene er nå vesentlig under vedtatte målsettinger. Utvalget foreslår en videreføring i redusert kvote for Snøhetta øst og en fredning for Snøhetta vest. I tillegg foreslås det en videreføring av den reduserte, relative andelen av simler/ungdyr i fellingstillatelsene. Sekretariatet vurderer at kvoteforslagene og profilen på fellingstillatelsene i øst som utvalget foreslår, vil stoppe nedgangen, og eventuelt gi en svak økning i bestandsstørrelsene. Bestandsplanen er nå inne i sitt første av 5 år. Sekretariatet mener det vil være både unødvendig og uheldig å trekke godkjenningen tilbake selv om det er avvik i bestandsstørrelser. De foreslåtte kvotene og tildelingsprofil vil etter sekretariatets vurdering bidra til en svak vekst, og til at dyrene i stammen i snitt blir eldre. Sistnevnte vurderes som positivt for både produksjonen av kalv og slaktevekter på kalv, noe som vurderes som viktig for å forbedre tilstanden til neste tilstandsklassifisering.

Ut fra naturmangfoldlovens bestemmelser er grunnlaget for et jaktuttak til stede. Villreinnemnda vedtar årlig fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai (Jf. Hjorteviltforskriften § 28). Hvis godkjent bestandsplan foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. For vald med godkjent bestandsplan, tildeles fellingstillatelsene som frie dyr. Bestandsplanen og den skriftlige tilslutningen er avtale mellom villreinnemnda og rettighetshaverne om avskytingsprofilen. Selv om det foreligger godkjenning av en flerårig bestandsplan, skal villreinnemnda likevel vedta fellingskvote årlig, jf. Hjorteviltforskriftens § 29 Fellingstillatelser for villrein. Tildeling av fellingstillatelse er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra mottagelse.

### Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, en kvote i 2024 på 500 fellingstillatelser i Snøhetta øst. Profilen på fellingstillatelser i Snøhetta øst vedtas til 10 % fritt dyr, 15 % kluftbuk, 20 % simle/ungdyr, 55 % kalv.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, en fredning av villreinen i 2024 for Snøhetta vest.

Vedtakene kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29.

## **Behandling**

Vanskelig å miste flere år med tidsserie i vest. Spesielt i en parallell tid med et GPS-prosjekt i Snøhetta vest. Viktig å signalisere at det er viktig med tall på kondisjon i videre forvaltning og inn mot revidering av kvalitetsnorm. Nemnda mener at en fredning i flere år på rad ikke er bra, og at man må vurdere et uttak i 2025 i form av en kvote. Nemnda vurderer det som et bedre alternativ med en kvote, enn et forvaltningsuttak.

Viktig med litt data enn ingen data.

Enstemmig.

## **Vedtak**

Nemnda vurderer at en liten kvote ikke vil gjøre at man når bestandsmålet sitt raskere enn om man freder i ett år. Nemnda forventer samtidig et mindre uttak i vest i 2025. Om det ikke åpnes for ordinær kvote vil man vurdere et mindre forvaltningsuttak. Viktigheten med å ikke miste data over flere år vurderes som viktig inn mot revidering av kvalitetsnorm og videre forvaltning. Dette gjelder spesielt for kondisjonsforhold på kalv, men også for å følge utviklingen på parasittbelastning.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, en kvote i 2024 på 500 fellingstillatelser i Snøhetta øst. Profilen på fellingstillatelser i Snøhetta øst vedtas til 10 % fritt dyr, 15 % kluftbukk, 20 % simle/ungdyr, 55 % kalv.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø vedtar, med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 29, en fredning av villreinen i 2024 for Snøhetta vest.

Vedtakene kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29.



# 26-2024 – Forslag til planstrategi for Folldal kommune 2024-2027

## Saksopplysninger

### Planstrategi 2024-2027

Forslag til planstrategi for Folldal kommune 2024-2027 legges ut på høring og til offentlig ettersyn for å innhente synspunkter fra statlige og regionale organer samt nabokommuner. Det ønskes spesielt innspill på planlagt planarbeid regionalt og i nabokommuner som kan ha betydning for Folldal kommunes planarbeid.

### Planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel

Første steg i arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel er utarbeidelse av planprogram. Dette er en oppskrift for planarbeidet som sier hvordan prosessen skal organiseres, hvem som skal delta, hvilke problemstillinger som skal ha fokus og hvilke utredninger som skal gjennomføres. Planprogrammet er utarbeidet som en del av kommunens planstrategi 2024-2027, kapittel 6.

Kommunen ønsker tilbakemelding på organisering av planarbeidet, da særlig foreslåtte fokusområder, og opplegget for medvirkning. Det er også mulig å komme med innspill til selve planen.

### Nasjonale og regionale føringer

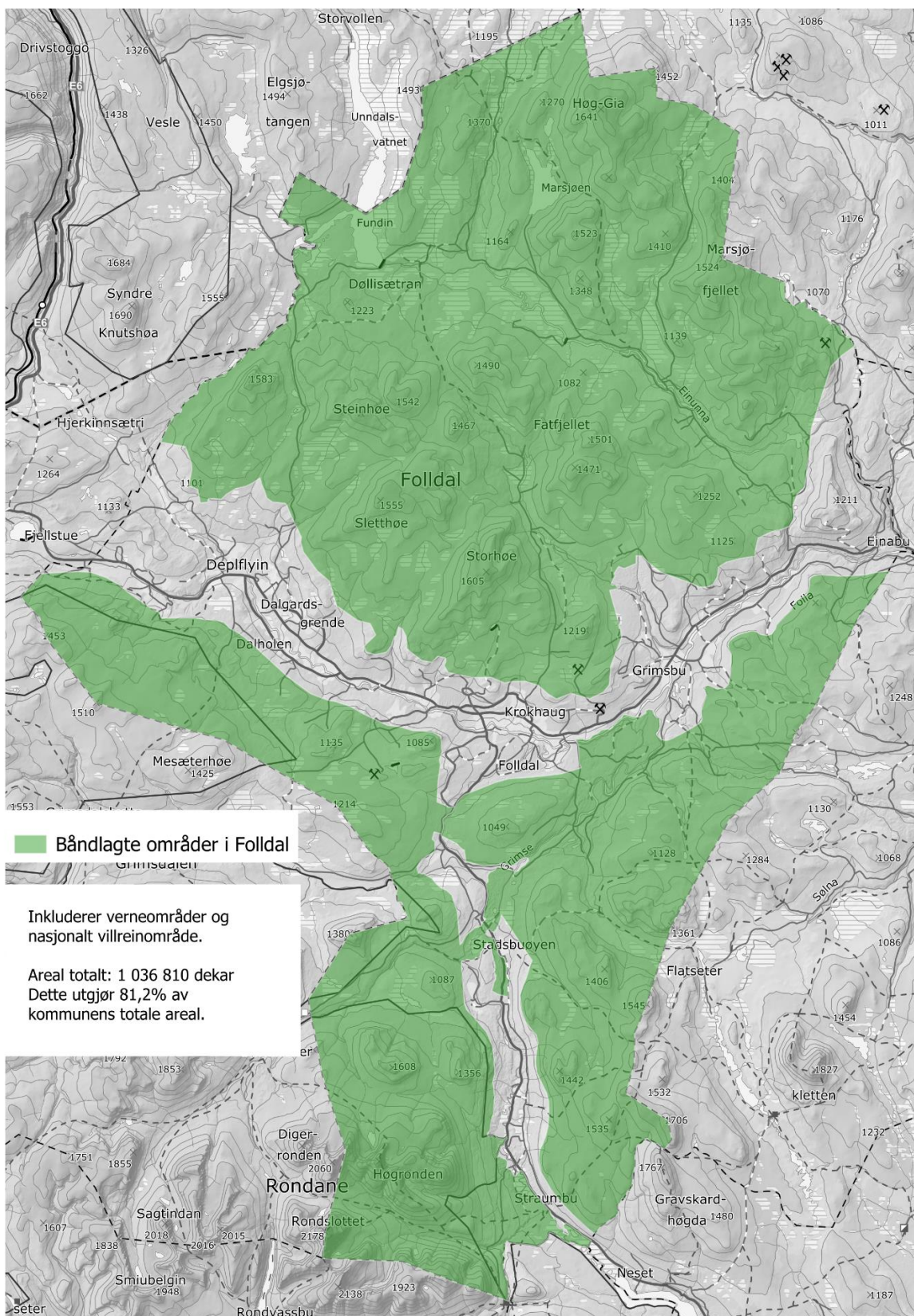
Kommunen har listet opp følgende villreinplaner:

- *Regional plan for Dovrefjellområdet (2017)*
- *Regional plan for Rondane og Sølknletten (2013)*
- *Kvalitetsnorm for Villrein (2020)*
- *Tiltaksplan for Rondane (under arbeid)*
- *Tiltaksplan for Snøhetta og Knutshø (under arbeid)*
- *Stortingsmelding for villrein (under arbeid)*

Under kapittel 4 om kunnskapsgrunlaget:

#### «Tiltaksplaner for villrein

*Folldal har tre nasjonale villreinområder innenfor sine kommunegrenser med Knutshø, Rondane og Sølknletten. Det er utvikla en ny kvalitetsnorm for villrein. Alle de 10 nasjonale villreinområdene i Norge ble klassifisert etter kvalitetsnormen i 2022. Både Rondane og Knutshø ble klassifisert til dårlig tilstand mens Sølknletten fikk middels tilstand. Områdene med dårlig tilstand fikk utarbeida forslag til tiltaksplaner i 2023 og områdene med middels vil få oppstart med tiltaksplan i 2024. Tiltaksplanene for Rondane og Knutshø er nå til godkjenning hos Miljøverndepartementet før de forventes å komme på høring i løpet av 2024. Tiltaksplanene vil kunne legge betydelige føringer på lokal aktivitet og menneskelig ferdsel, og vil bli en ny rammebetingelse for lokalsamfunnet Folldal.»*



Kart utarbeidet av kommunen som viser at: «Folldal kommune har store arealer med fjellområder, seterdaler og seterområder, vernet natur og har arealer innenfor tre villreinområder. Totalt er 42% av kommunens areal innlemmet i verneområder og villreinområdet utgjør 81% av kommunens totale areal. Verneområder og nasjonalt villreinområde vises på kartet nedenfor. Utenfor disse båndlagte områdene finnes det annen urørt natur og andre hensyn som vil gi føringer for ny bebyggelse og utvikling.»

## Under kapittel 5 om planbehov

Villrein er nevnt i vedtatt arealstrategi fra 2023:

*«Mål 6.2 Ta vare på villreinen og sårbar natur*

*Strategier:*

- *Nye områder for bebyggelse skal etableres i tilknytning til eksisterende infrastruktur.»*

I tilknytning til kommende tiltaksplaner for Knutshø og Rondane villreinområder tar kommunen opp planvask:

*«Som beskrevet i kunnskapgrunnlagets kapittel 4.5 er det utarbeidet forslag til tiltaksplaner for Knutshø og Rondane villreinområder som bla. peker på planvask som et tiltak for å verne om villreinen. Med planvask i denne sammenheng menes det å gå igjennom kommunens arealplaner med tanke på naturmangfold. Gjennomgangen av gjeldende arealdel med tanke på hyttereserve og ubebygde utbyggingsområder, viser at kommunen har større planlagt hyttereserve enn det er behov og at det er relevant med en vurdering av lokalisering og avgrensning av nye utbyggingsområder. Selv om tiltaksplanene ikke er vedtatt enda, peker også kommunens arealstrategi og nasjonale forventninger til kommunal planlegging på planvask som et behov og forventning i kommende planperiode.»*

I kapittel 5.3 om øvrige planer så opplyser kommunen om at de har utsatt revideringen av kommunedelplan for kulturbygg, idrett og fysisk aktivitet 2016 - 2024, inkludert sti- og løypeplan, inntil at tiltaksplanene for villrein er vedtatt.

## **Vurdering**

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Villreinen i Knutshø har utfordringer med produksjon. I april 2022 ble den første tilstandsklassifiseringen av de 10 nasjonale villreinområdene ferdigstilt. Knutshø, sammen med fem andre områder, ble klassifisert som dårlig.

Kommunen har fått med seg de relevante nasjonale og regionale villreinplanene som de bør ta hensyn til og innarbeide inn i planstrategien.

## Stortingsmelding om villrein

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) ble offentliggjort den 05. april 2024. Et av de fem strategiske områdene for å nå målene om forbedret tilstand er en helhetlig og restrektiv areaforvaltning i villreinfjellet.

*«Regjeringa vil:*

- *Oppfordre kommunane ved revidering av kommuneplanen sin arealdel å ta omsyn til ny kunnskap om villreinen sin arealbruk og oppdaterte regionale planar. Dette bør inkludere å gjere ei vurdering av ikkje realiserte område til fritidsbusetnad, for mogleg endring til LNFR-formål.*
- *Evaluerer regionale og kommunale planar i villreinfjella.*
- *Styrkje rettleiinga om konsekvensutgreiingar for overordna planar og for konkrete prosjekt/ tiltak og reguleringsplanar i leveområda til villreinen»*

Det er presisert videre i meldingen at:

*«Inntil måla i denne meldinga for tilstanden til villreinen er nådde, må det leggjast vesentleg vekt på omsynet til villreinen når det er konflikt med andre samfunnsomsyn, for eksempel*

*utbyggingsinteresser. Klima- og miljødepartementet vil fortsatt leggje til grunn ei låg grense for innvendingar og motsegner i villrein fjellet dersom kommunane ikkje følgjer opp måla for tilstanden til villrein i sine regionale og kommunale arealplanar.»*

Samtidig vil vi gjøre kommunen oppmerksom på at regjeringen har sendt nye statlige planretningslinjer på høring (høringsfrist 12.06.2024). Et av forslagene er at man skal ta nødvendige hensyn til leveområdene til villreinen ikke forringes eller går tapt gjennom arealendringer og nedbygging. Videre at planer som avviker fra disse planretningslinjene vil kunne føre til grunnlag for innsigelser fra miljøforvaltningen.

Vi er ikke klar over andre planer regionalt eller i nabokommuner som kan ha betydning for Folldal kommunes planarbeid. Samtidig bør kommunen, sammen med nabokommunene ta initiativ til et interkommunalt samarbeid om arealforvaltning og motorferdsel for Knutshø villreinområde. Det vil i større grad enn i dag sikre lik praksis for villreinområdet, som i dag oppleves som nokså ulikt. En vil også i større grad kunne vurdere samlet belastning om man ser hele området under ett, og ikke bare kommunevis. Her bør også nemnda, utvalget, fylkeskommune, statsforvaltere m.m. delta.

### **Forslag til vedtak**

Det er positivt at kommunen utarbeider en ny planstrategi. Spesielt med tanke på at det er så store arealer av leveområdet for villreinen i Knutshø som inngår inn i Folldal. Kommunen har derfor et stort ansvar slik at også kommende generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein i Knutshø.

Kommunen har fått med seg de relevante nasjonale og regionale villreinplanene som de bør ta hensyn til og innarbeide inn i planstrategien. Nemnda oppfordrer til at også nye statlige planretningslinjer gjennomgås og innarbeides når de kommer. Det vil være viktig at kommunen får innarbeidet stortingsmelding om villrein inn det kommende arbeidet om man skal kunne nå målet om en forbedret tilstand for villreinen i Knutshø.

Videre så vil villreinemnda oppfordre kommunen til å opprette et samarbeid med nabokommunene i Knutshø villreinområde for å sikre en bedre og mer lik, regional praksis i motorferdsels- og arealsaker.

### **Behandling**

Enstemmig.

### **Vedtak**

Det er positivt at kommunen utarbeider en ny planstrategi. Spesielt med tanke på at det er så store arealer av leveområdet for villreinen i Knutshø som inngår inn i Folldal. Kommunen har derfor et stort ansvar slik at også kommende generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein i Knutshø.

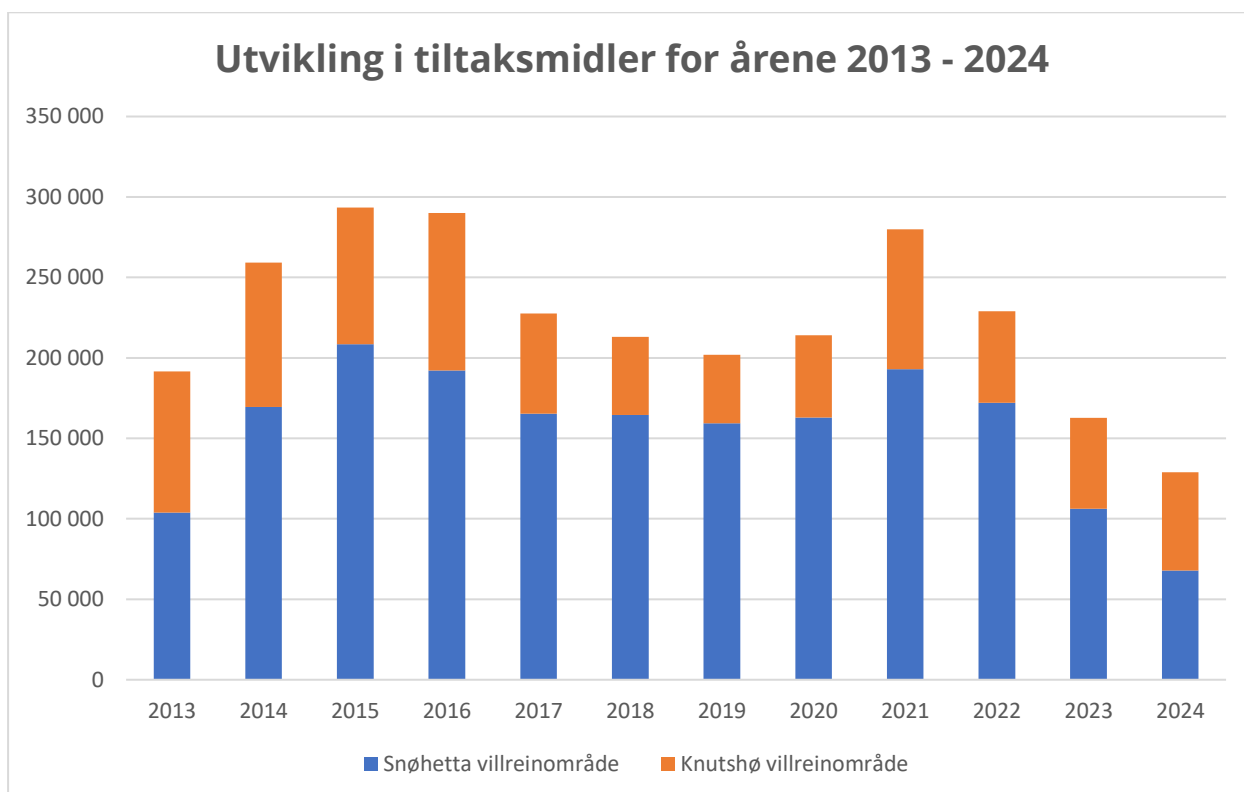
Kommunen har fått med seg de relevante nasjonale og regionale villreinplanene som de bør ta hensyn til og innarbeide inn i planstrategien. Nemnda oppfordrer til at også nye statlige planretningslinjer gjennomgås og innarbeides når de kommer. Det vil være viktig at kommunen får innarbeidet stortingsmelding om villrein inn det kommende arbeidet om man skal kunne nå målet om en forbedret tilstand for villreinen i Knutshø.

Videre så vil villreinemnda oppfordre kommunen til å opprette et samarbeid med nabokommunene i Knutshø villreinområde for å sikre en bedre og mer lik, regional praksis i motorferdsels- og arealsaker

## 27-2024 – Søknader om tilskudd til villreintiltak 2024

### Saksopplysninger

Det er for 2024 disponibelt kr 67 940,- for Snøhetta villreinområde og kr 61 040,- for Knutshø villreinområde til villreintiltak i villreinområdene. Tiltaksmidlene består av tilbakeførte fellingsavgiftsmidler til villreinområdet. Størrelsen på tiltaksmidlene varierer med hvor mange dyr som felles. Beløpet til fordeling i 2024 er det laveste på mange år:



Muligheten til å søke tiltaksmidler for 2024 ble kunngjort via e-post 25.01.2024 til fjellstyrer, skoler, villreinutvalg osv. slik som det har vært gjort de siste årene. Innen fristen på 21. mars 2024 kom det inn seks søknader som er tatt opp til behandling:

- Dombås fjellskole (omsøkt 24 500 kr)
- Snøhetta villreinutvalg (omsøkt 80 000 kr)
- Knutshø villreinutvalg (omsøkt 100 000 kr)
- Eresfjord og Vistdal Fjellstyre (omsøkt 25 000 kr)
- Dovre barneskole (omsøkt 20 000 kr)
- Lesja Fjellstyre (omsøkt 50 000 kr)

### Vurdering

Tiltaksmidler kan brukes til tiltak som:

- Styrker forvaltningen av villreinstammene. Herunder oppfølging av bestandsplaner i regi av villreinutvalgene.
- Styrker kunnskapen om villreinens arealbruk i både nåtid og fortid.
- Fremmer befolkningens forståelse og kunnskap for villreinen sin bruk av fjellområdene. Tiltak som involverer barn og unge er her en prioritert målgruppe

Det er søkt for til sammen kr 299 500,-, så det er ikke tilstrekkelig med midler til å imøtekomme søknadene fullt ut. Dette nødvendiggjør prioritering av bruken av midlene. Sekretariatet har vurdert at forvaltning av villreinen er hovedformålet med tiltaksmidlene. I forslag til fordeling er søknader om tiltak som er viktige for forvaltning av villrein i villreinområdene prioritert. Miljødirektoratet har tildelt midlene til Statsforvalteren i Trøndelag, men villreinnemnda vedtar bruken. Statsforvalteren er ansvarlig for rapporteringen av bruken til direktoratet. Midlene er ikke overførbare til 2025.

Kort ref. og vurdering av søknadene:

Søker	Navn eller beskrivelse av prosjekt/tiltak	Omsøkt
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan med bidrag inn mot minimums, kalve- og strukturtellinger.  <u>Vurdering:</u> Sekretariatet har vurdert at forvaltning av villreinen er hovedformålet med tiltaksmidlene. Tiltakene som omsøkes vil gi viktige data inn i forvaltningen i Knutshø og inn mot overvåkingen av området iht. kvalitetsnormen. Samtidig så er omsøkt sum så høy, at tiltakene kun kan få en delvis innvilgelse.	80 000
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan med bidrag inn mot minimums- og kalvetellinger. Informasjon til jegere, utarbeiding av statistikk og rapportering, samt drift av utvalget.  <u>Vurdering:</u> Sekretariatet har vurdert at forvaltning av villreinen er hovedformålet med tiltaksmidlene. Tiltakene som omsøkes vil gi viktige data inn i forvaltningen i Knutshø og inn mot overvåkingen av området iht. kvalitetsnormen. Samtidig så er omsøkt sum så høy, at tiltakene kun kan få en delvis innvilgelse.	100 000
Dombås fjellskole	Tar med elever på reinsjakt. Det er behov for å kjøpe inn nødvendig utstyr. Kikkerter, sekker, jervenduker, kjøttsekker og slaktekniver.  <u>Vurdering:</u> Barn og unge er prioritert målgruppe for ordningen. Av budsjettmessige hensyn så kan ikke hele søknaden innvilges. Tiltaket i søknaden går på innkjøp av utstyr og det dermed kan man delvis innvilge søknaden uten at det går utover gjennomføringen av tiltaket.	24 500
Dovre barneskole	Transport til Villreinsenteret for et undervisningsopplegg om villrein for 3. trinn. Ekskursjon til Storrvatnet og Gravhøe i Rondane for 6. trinn. Samt innkjøp av utstyr til aktiviteter og innkjøp av lavvo for overnatting.  <u>Vurdering:</u> Her går kun den ene delen av søknaden ut på opplegg innenfor ansvarsområdet for villreinnemnda. Derfor vurderes kun den delen av søknaden som omfatter transport til Villreinsenteret. Tiltak som	20 000

	involverer barn og unge er en prioritert målgruppe. Man kan sikre et undervisningsopplegg for et av trinnene ved å støtte busstransporten tur/retur, for et relativt lite tilskudd.	
Eresfjord og Vistdal Fjellstyre	Innkjøp av kamerautstyr og telt for å bedre feltarbeid og oppsynsrapportering. Oppfølging av villrein vil skje i kalvingsperiode, jakttid, under strukturtelling og ved ev. oppfølging av GPS-prosjektet.  <u>Vurdering:</u> Det er vanskelig å delfinansiere tiltaket. Tiltaket er til dels overlappende med en annen søknad som gis en høyere prioritet. Av budsjettmessige hensyn vurderer man at denne søknaden bør avslås.	25 000
Lesja Fjellstyre	Sette opp informasjonsskilt om villreinens arealbruk og fredningssoner. Det tenkes å sette opp skilt ved Grønsetrin, Gardsenden og Nysetra, samt ved Tungvegen.  <u>Vurdering:</u> Vil bidra til å fremme forståelse og kunnskap om villreinens bruk av fjellområdene. Samtidig så må nemnda gjøre en streng prioritering av midlene av budsjettmessige hensyn. Da vil andre tiltak nå høyere opp i denne runden. Flere av de aktuelle lokasjonene for skiltene er innenfor et verneområde og nært nasjonalparken. I parken er villrein et av verneformålene og det anbefales derfor at fjellstyret forsøker å få tak i de nødvendige midlene via budsjettene som er tilgjengelig via verneområdeforvaltningen, da disse er mer romslig sammenlignet med denne ordningen.	50 000
	<b>Total søknadssum</b>	<b>299 500</b>

## Forslag til vedtak

Søker	Navn eller beskrivelse av prosjekt/tiltak	Søknadsbeløp	Forslag til vedtak
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan	80 000	63 940
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan	100 000	57 040
Dombås fjellskole	Innkjøp av utstyr for at elevene kan delta på reinsjakt	24 500	4 000
Dovre barneskole	Transport, utstyr og aktiviteter	20 000	4 000
Eresfjord og Vistdal Fjellstyre	Utstyr til oppsyn og oppfølging av villrein	25 000	0
Lesja Fjellstyre	Informasjonsskilter	50 000	0
	<b>Total søknadssum</b>	<b>299 500</b>	<b>128 980</b>

Vedtakene kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29.

## Behandling

Alle tiltakene anses som gode, men man må prioritere. Vanskelig å delfinansiere et kamera til fjellstyret. Tiltak for barn og unge vurderes som fornuftig.

Det er et hjertesukk at det er så lite midler å tildele. Til neste år blir det heller ingen økning. Mye av midlene går til arbeid til utvalgene som burde blitt finansiert på andre vis. Viktig å følge opp hvordan man finansierer nødvendige tellinger som utvalgene bidrar inn på.

Ønske om å be inn NINA til et nemndsmøte slik at de kan orientere om deres rolle i overvåkningsarbeidet.

Enstemmig.

## Vedtak

Søker	Navn eller beskrivelse av prosjekt/tiltak	Søknadsbeløp	Vedtak
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan	80 000	63 940
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan	100 000	57 040
Dombås fjellskole	Innkjøp av utstyr for at elevene kan delta på reinsjakt	24 500	4 000
Dovre barneskole	Transport, utstyr og aktiviteter	20 000	4 000
Eresfjord og Vistdal Fjellstyre	Utstyr til oppsyn og oppfølging av villrein	25 000	0
Lesja Fjellstyre	Informasjonsskilter	50 000	0
	<b>Total søknadssum</b>	<b>299 500</b>	<b>128 980</b>

Vedtakene kan påklages innen 3 uker fra mottatt informasjon, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og 29.

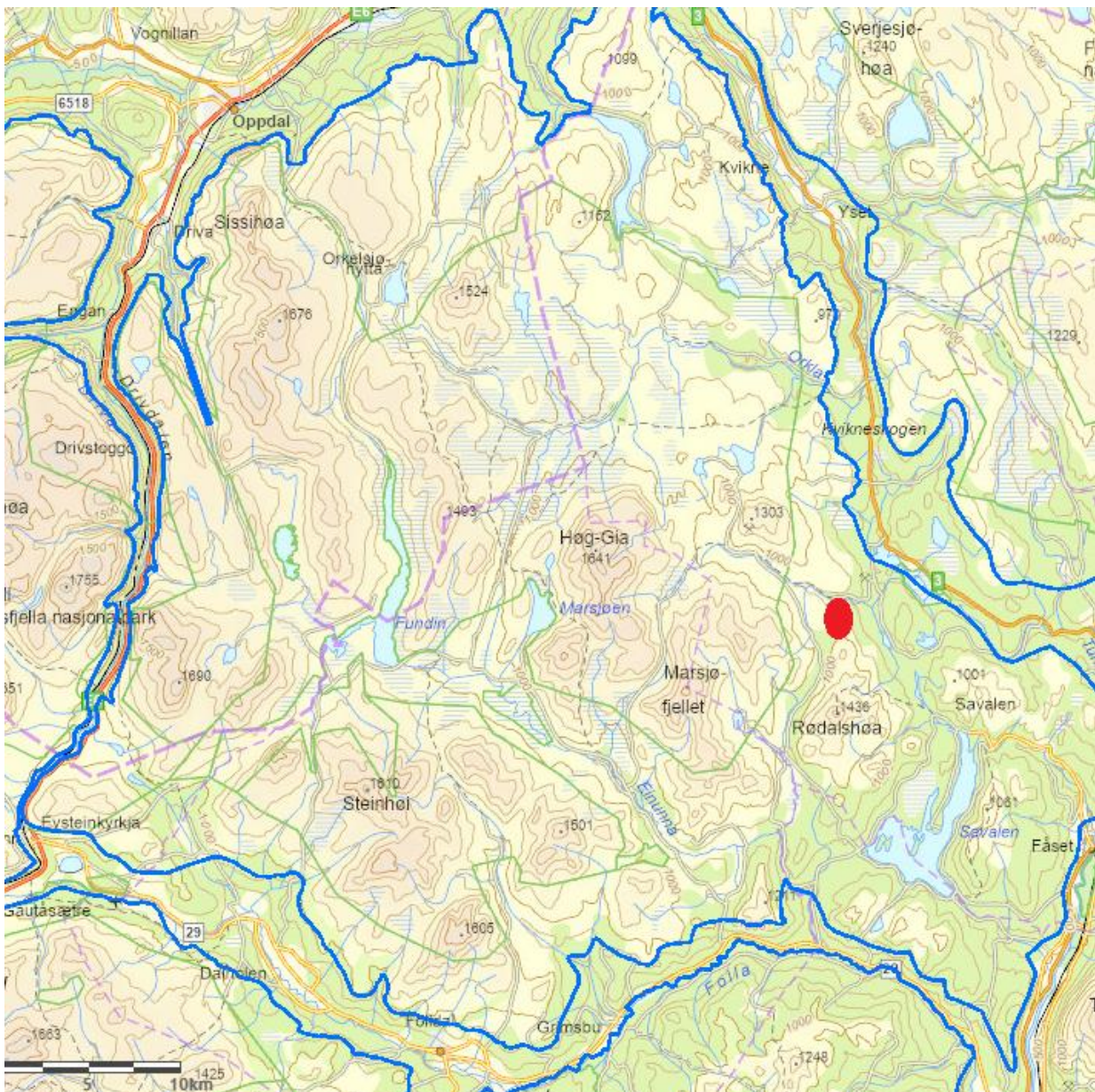


## 28-2024 – Høring – Dispensasjon til motorferdsel i utmark – Tynset kommune

### Saksopplysninger

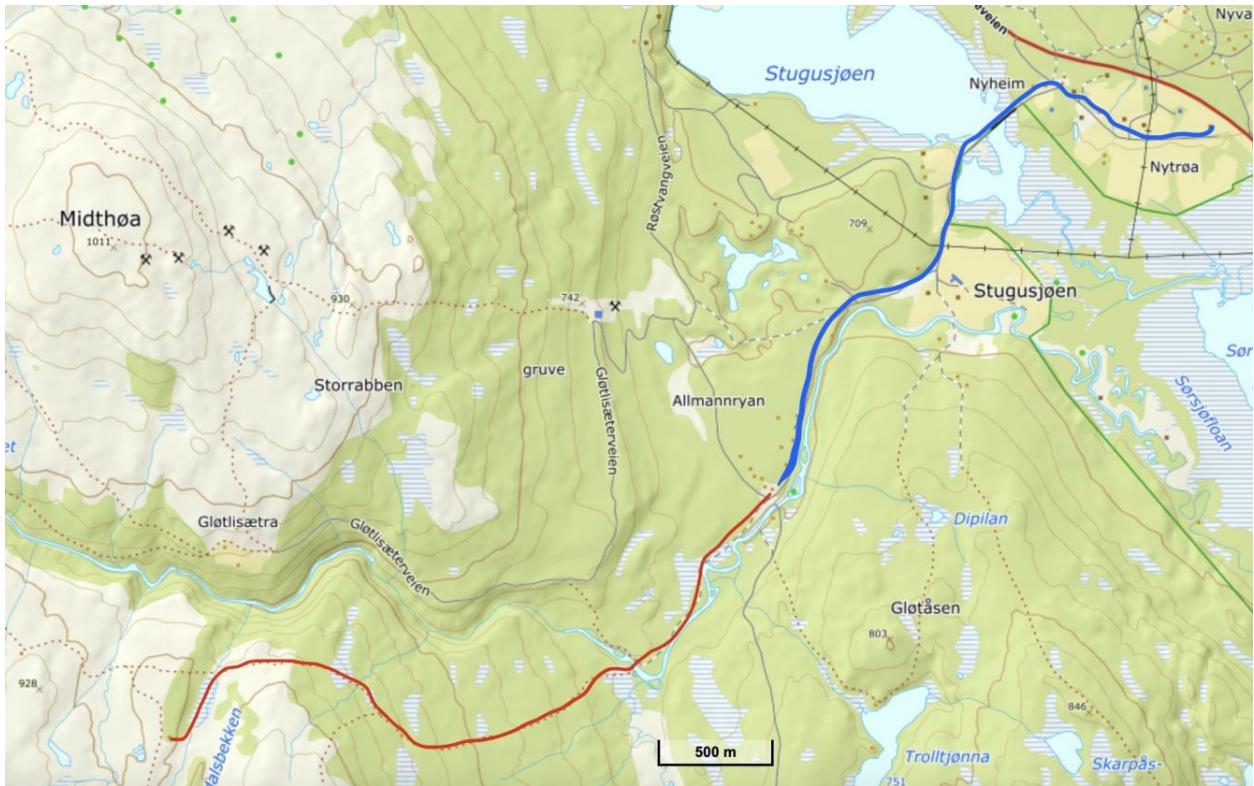
Villreinnemnda har mottatt høring av søknad om dispensasjon til motorferdsel i utmark fra Tynset kommune. Søknaden gjelder kjøring med snøskuter fra hjemsted til hytte for å kunne gjøre følgende:

- Tilkjøring av ved, propan og vann til forbruk på hytta
- Tilkjøring av verktøy og materiell for å drive nødvendig vedlikehold
- Hytta har tidligere vært benyttet som turhytte for skiturister. Søker ønsker å ta opp igjen denne tradisjonen og trenger derfor tillatelse til å kjøre skuter opp for å transportere varer og forbruksmateriell i forbindelse med enkel servering og tilsvarende til skiturister.



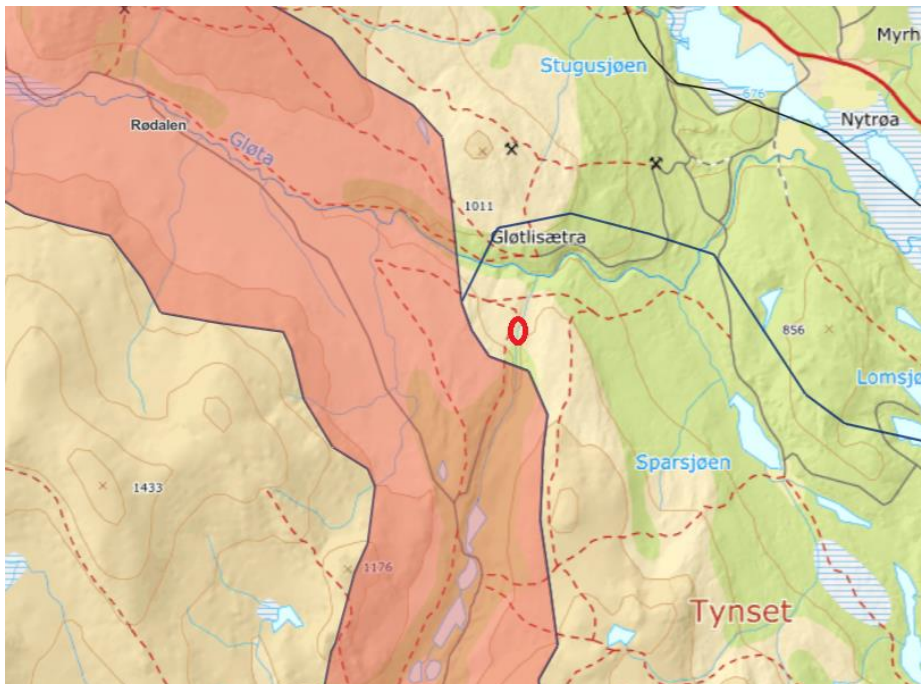
Viser plasseringen av hytta hvor det planlegges kjøring til og fra. Blå linje marker villreinnens leveområde i Knutshø. Kart: naturbase.no

Søker presiserer at det ikke vil bli kjørt utenfor allerede etablerte løyper eller veier. Kjøring i fri skog og mark vil ikke bli en del av kjøringen.

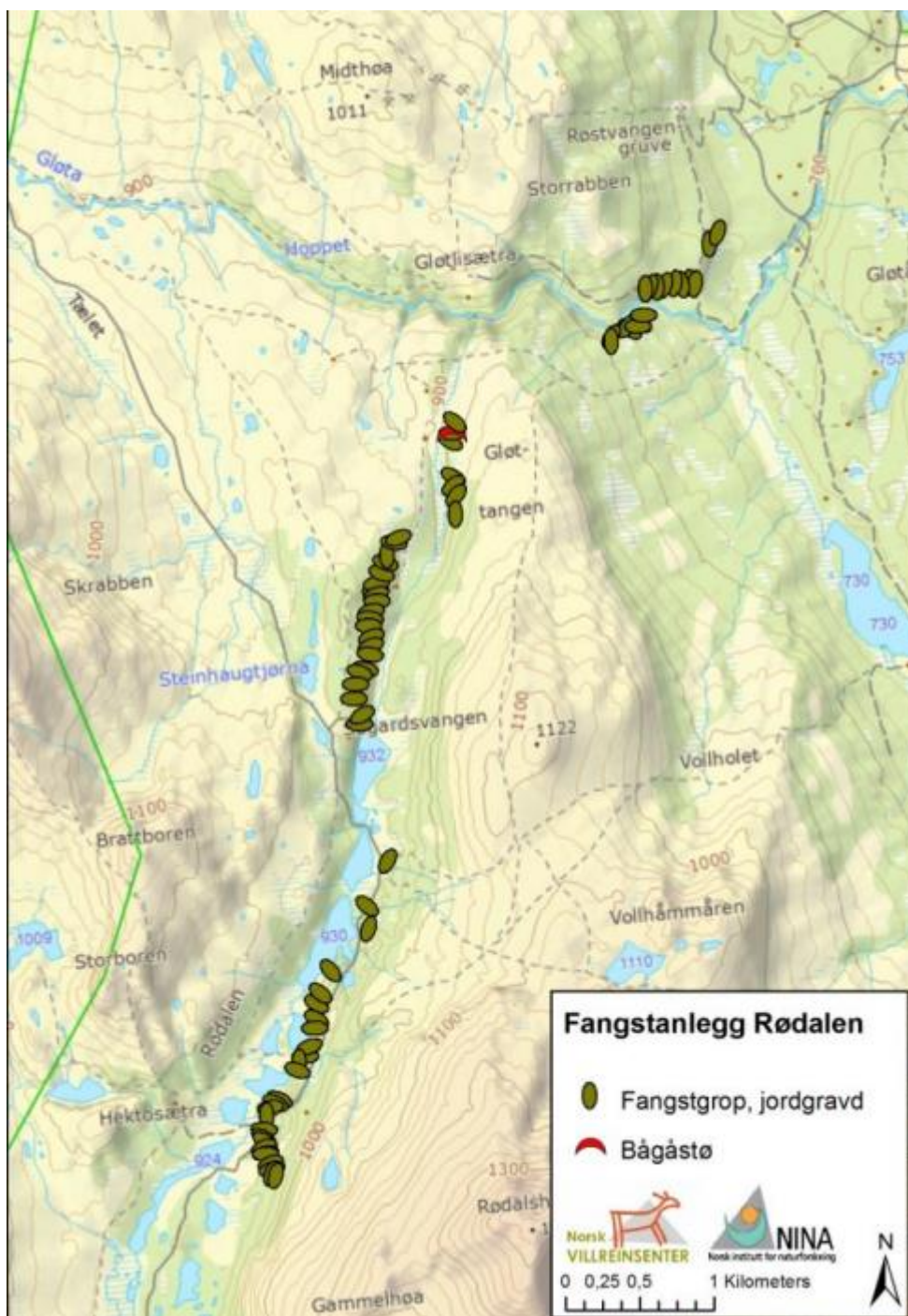


Viser planlagt løype fra hjemmeadresse til søker og frem til Gløta (i blått), samt via skiløypetrase fra Gløta og opp til Jerveheim (i rødt).

## Villreins arealbruk av området



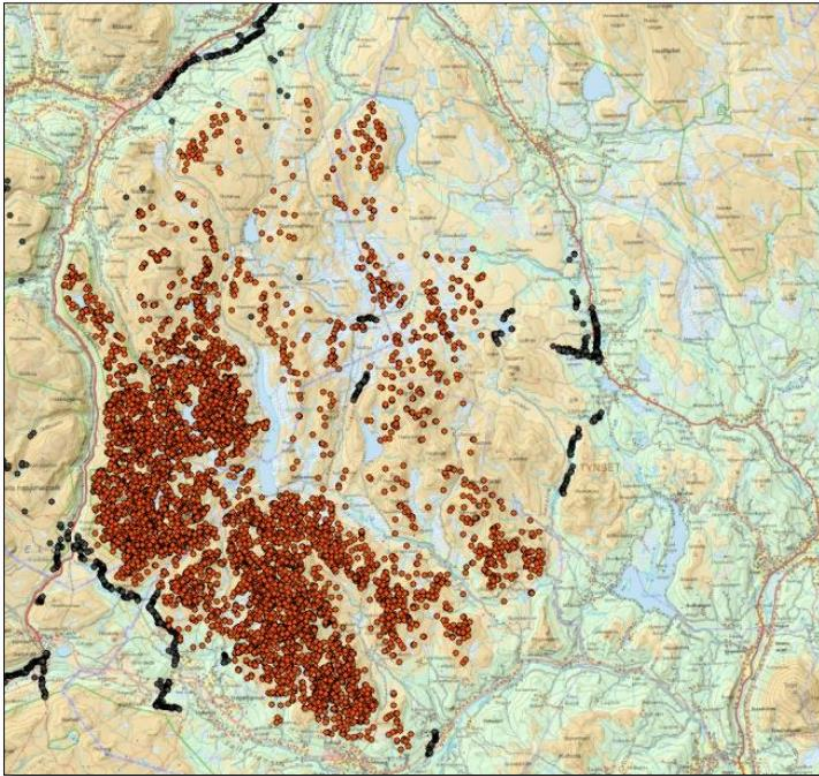
Hytta (rød markering) ligger rett ved fokusområde KN13b – Rødalen (rosa felt med svart omriss). Utfordringer knyttet til trekk, er vurdert til å være under 50 % på vinteren, men størst sommer og høst. Hentet fra [Delnormtreknutshø Villrein](#)



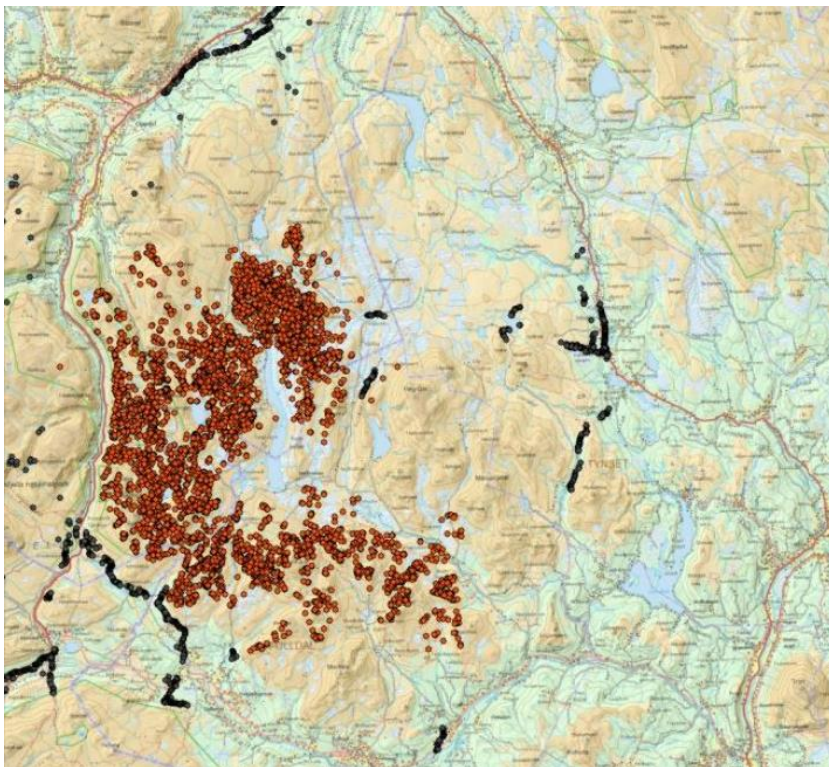
Viser en fangstfroprekke i Rødalen. Antagelig rettet mot et trekk over fra Savalen til de nordøstlige områdene i Knutshø. Fangstgropene i skoggrensen i Gløtdalen er hovedsakelig elggroper. Hentet fra Jordhøy m.fl. 2012.

Det er eksempler på fangstgroprekker i Rødalen, og det er vurdert at trekket i Rødalen er minimalt i dag, selv om kunnskapen er begrenset<sup>3</sup>. Via GPS-data så man at disse områdene var lite brukt i dag. Det er grunn til å tro med bakgrunn i disse dokumenterte fangstgropene at dette har vært et potensielt viktig trekkområde tidligere.

<sup>3</sup> Jordhøy, P., Strand, O., Sørensen, R., Andersen, R. og Panzacchi, M. 2012. Villreinen i Snøhetta- og Knutshøområdet. Status og leveområde. NINA -Rapport 800. 102 s. + vedlegg.

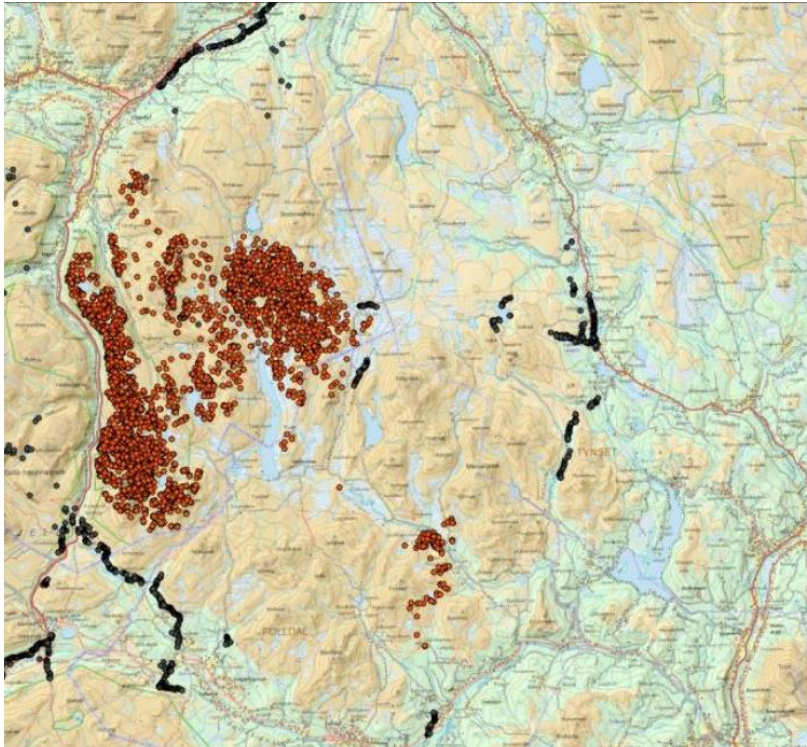


GPS-data i Knutshø (røde prikker) fra perioden august-desember<sup>4</sup>. Grå prikker viser fangstgroper i området.



GPS-data i Knutshø (røde prikker) fra perioden januar-april<sup>4</sup>. Grå prikker viser fangstgroper i området.

<sup>4</sup> Jordhøy, P., Strand, O., Sørensen, R., Andersen, R. og Panzacchi, M. 2012. Villreinen i Snøhetta- og Knutshøområdet. Status og leveområde. NINA -Rapport 800. 102 s. + vedlegg.



GPS-data i Knutshø (røde prikker) fra perioden mai-juni<sup>4</sup>. Grå prikker viser fangstgroper i området.

## Vurdering

Det er ingen mulighet til leiekjøring og dispensasjonen dreier seg om kjøring til egen hytte. Det skal fraktes ved, propan, vann, verktøy og materiell til eget bruk og vedlikehold. Søker oppgir også at hytta skal tas i bruk som en turhytte for skiturister, og at noe av transporten vil være varer og forbruksmateriell i forbindelse med dette. Det søkes om 10 turer de neste to årene.

Sekretariatet har ingen villreinfaglige innvendinger til kjøring til eget forbruk og nødvendig vedlikehold til denne hytta. Det man ikke ønsker i dette området er at det opprettes nye tilbud inne i villreinområdet som fører til økt ferdsel. Det er sannsynlig at en økt tilrettelegging og gjenoppretting av et turisttilbud på hytta vil før til økt ferdsel inn til hytta, og videre i området rundt hytta. Området ligger i randsonen til viktige vinterbeiter for bukk og økt ferdsel kan føre til forstyrrelser og mindre beitetid på ettervinteren spesielt. Det vil også føre til en økning i antall turer for å transportere varer og forbruksmateriell i forhold til om dispensasjonen var knyttet til nyttekjøring for eget bruk og vedlikehold.

## Forslag til vedtak

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø fraråder at kommunen gir dispensasjon i denne saken når en del av formålet i søknaden er å gjenopprette et tilbud for skiturister. Det vil kunne øke ferdsel inn til hytta og til områdene rundt. Det vil også føre til en økning i antall turer for å transportere varer og forbruksmateriell i forhold til om dispensasjonen var knyttet til nyttekjøring for eget bruk og vedlikehold.

## **Behandling**

Nemnda er uenige i forslaget til vedtak. Man kan vanskelig se at tiltaket vil føre til en vesentlig økning i ferdsel i det aktuelle området. Ut ifra GPS-data kan man ikke se at det vil få konflikt med dette området. Positivt for lokalbefolkning at man kan bruke nærområdet og fjellet. Synes heller ikke alle saker er like viktig av hensyn til presedensvirkning og at man må kunne se noen saker for seg selv og behandle individuelt.

Motargumentet er at dette ligger innenfor rekkevidde for brukere i Saval-området. Om man oppretter et slikt tiltak i dette området så vil man utvide horisonten for turer. Deler mener at ferdselen i området vil øke. Tiltaket i seg selv kan virke lite, men for villreinen er summen stor. Ikke sikkert at dette blir det store utfartsstedet, men signalet man sender er veldig viktig. Det spiser på seg av forstyrrelser.

### Avstemming:

Vedtatt med ni mot en stemme.

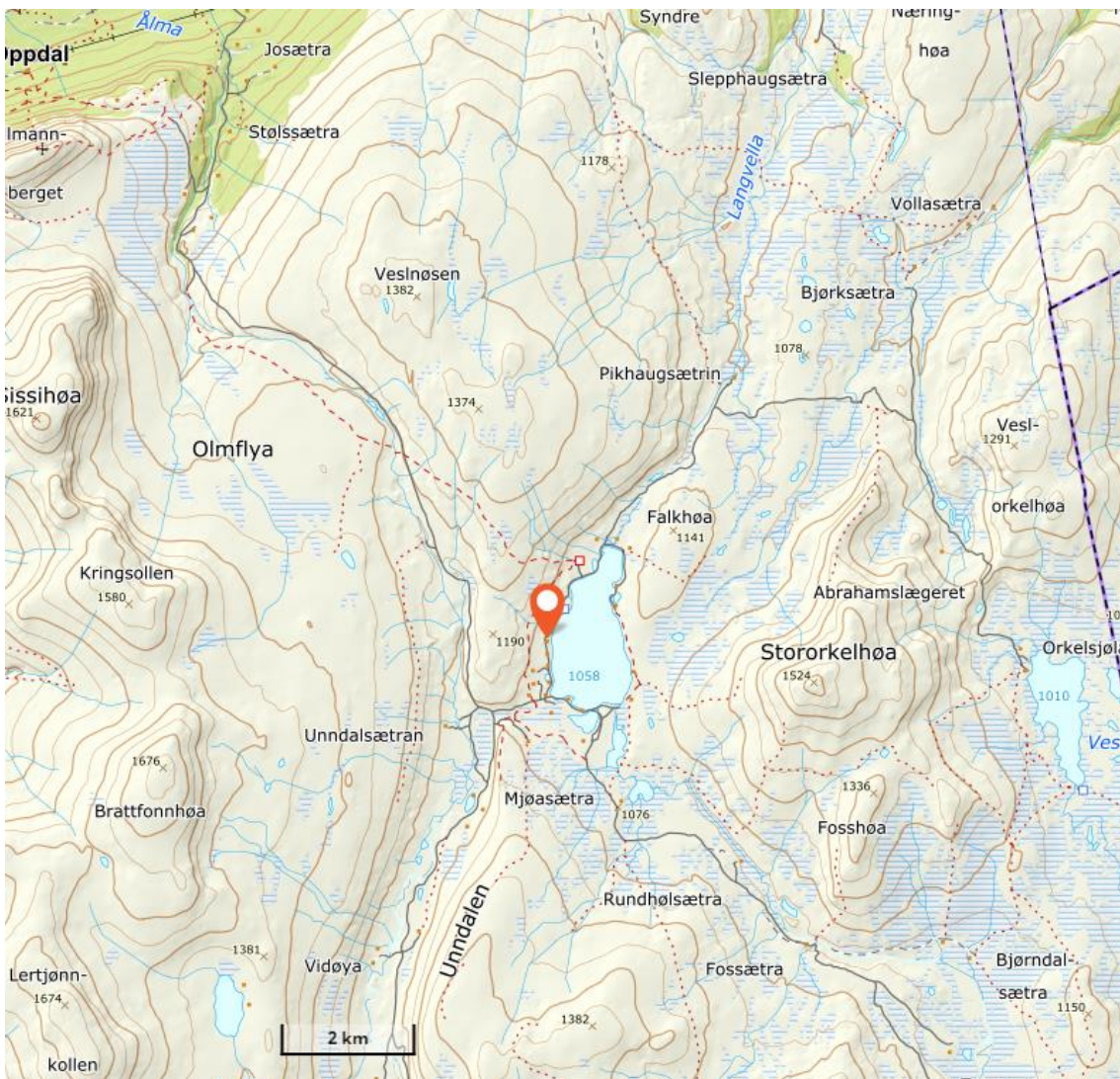
## **Vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø fraråder at kommunen gir dispensasjon i denne saken når en del av formålet i søknaden er å gjenopprette et tilbud for skiturister. Det vil kunne øke ferdsel inn til hytta og til områdene rundt. Det vil også føre til en økning i antall turer for å transportere varer og forbruksmateriell i forhold til om dispensasjonen var knyttet til nyttekjøring for eget bruk og vedlikehold.

# 29-2024 – Høring – Oppsetting av ny hytte og riving av gammel – Oppdal kommune

## Saksopplysninger

Oppdal kommune har mottatt søknad om riving av dagens hytte, oppføring av ny og framføring av ny stikkvei. Søknaden gjelder for tiltak tilhørende festetomt gnr/bnr 356/1/7, adresse Orkelsjøvegen 1826, 7340 Oppdal. Eiendommen er omfattet av kommuneplanens arealdel og LFS3 med tillatt spredt fritidsbebyggelse, samt hensynssone villrein H560\_2. Det er søkt om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel § 2.4.5, samt framføring av vei til ny hytte.



Tiltakets plassering i Knutshø villreinområde. Kart hentet fra norgeskart.no

Dagens hytte ligger 5 meter fra veikanten, og den nye hytta ønskes oppført om lag 50 meter fra dagens plassering, på den andre siden av veien. Den skal ligge mellom to andre hytter, på et platå. Kommunen ønsker at det legges vekt på tilbakeføring av terreng og vegetasjon der den gamle hytta skal rives, og det er tenkt at man kan gjenbruke vegetasjonen fra der den nye er tenkt bygd. Kommunen har ikke konkludert og ønsker en vurdering på adkomstveien til den nye hytta.



Oversiktskart over ny hytte med ny adkomstvei, og gammel hytte (markert med sirkel) ved Orkelsjøen. Kart fra sakspapirene i høringen.

Oppdal bygdealmening har uttalt følgende i saken:

*«[...] orienterte om søknaden og tilstand på hytta. De ønsker uansett å rive eksisterende hytte og bygge ny, da dagens hytte er i dårlig stand byggeteknisk. Når dette først skal gjøres så ønsker de å flytte tomta på oversiden av veien. Dagens hytte ligger nærme Orkelsjøveien.»*

*Aktuell plass for ny tomt ble befart. Dette er på en rande som det i dag ligger 2 hytter på. Tenkt plassering er midt mellom disse. Arealet fremstår som mer egnet for tomt enn eksisterende. Ved å flytte tomta hit vil en komme bort fra veien, få bedre snøforhold, en avkjørelse mindre fra Orkelsjøveien. Selve hytta vil og bli mindre synlig fra veien. Alternativ trase for adkomst ble og befart. Her er det mulig og få til en vei med lite inngrep.»*

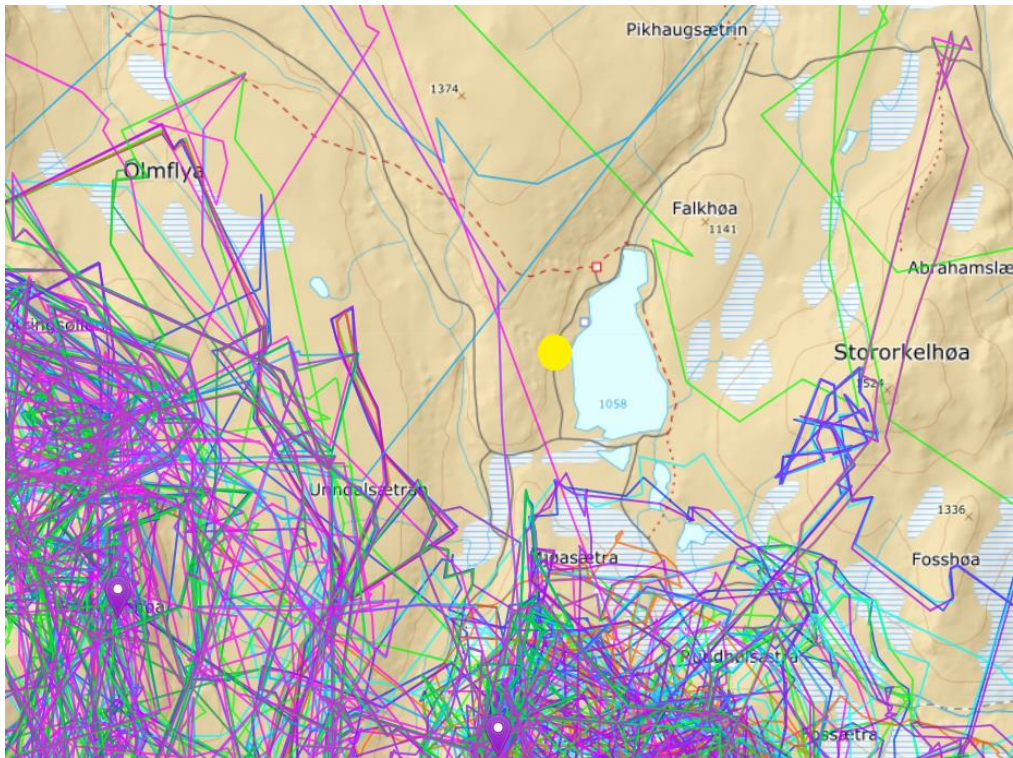
Kommunen viser også at det tidligere (i 2009) har blitt gitt tillatelse til ny plassering ved søknad om riving og ny oppføring. Kommunen mener at saken ikke fører til en utvidelse av bebyggelse, og at hytta vil bli mindre iøynefallende fra sjøsiden. Videre at det er vanskelig å se en økt bruk av den nye hytta sammenlignet med den gamle over tid.

### Villreinens arealbruk av området

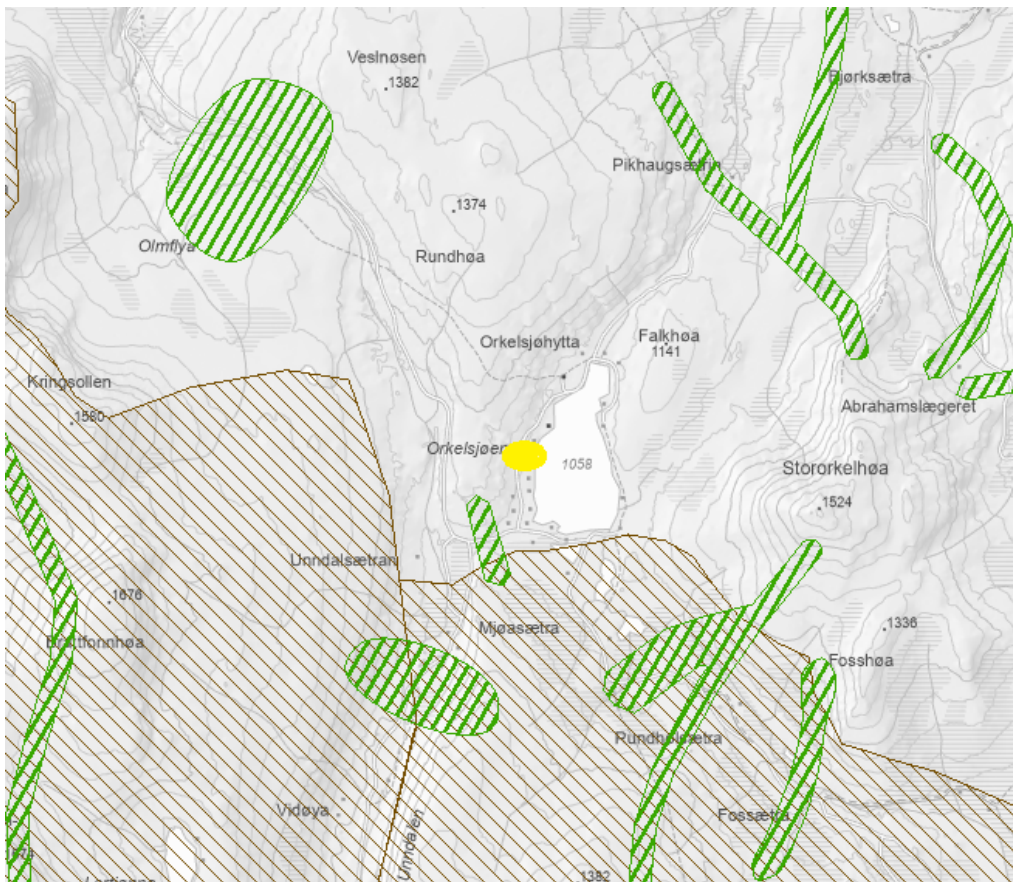
Områdene rundt Orkelsjøen er en del av fokusområdene KN10a&b som går på arealunnvikelse og trekkpassasjer. Det er beskrevet at beitet rundt Orkelsjøen er godt, men at villreinen har redusert bruken av disse beitearealene. Det ligger flere hytter ved Orkelsjøen og har vært en økende trafikk i senere tid<sup>5</sup>. Fra forrige merkeprosjekt og gjennom ulike tellinger ser man at området like vest for Orkelsjøen og nord for Orkelsjøen i mindre grad er brukt. Påvirkningsgraden fra Orkelsjøen og veien inn dit er vurdert til å være 50-90 % både sommer, høst og vinter på arealunnvikelse og trekkpassasjer<sup>5</sup>.

<sup>5</sup> [Delnormtreknutshø | Villrein](#)





Viser GPS-data fra forrige merkeprosjekt. Gul flekk markerer tiltakets plassering. Hentet fra [dyreposisjoner.no](http://dyreposisjoner.no)



Kart over kalvingsområder (brun skravur) og trekkpassasjer (grønn skravur). Hentet fra [naturbase.no](http://naturbase.no)

## Vurdering

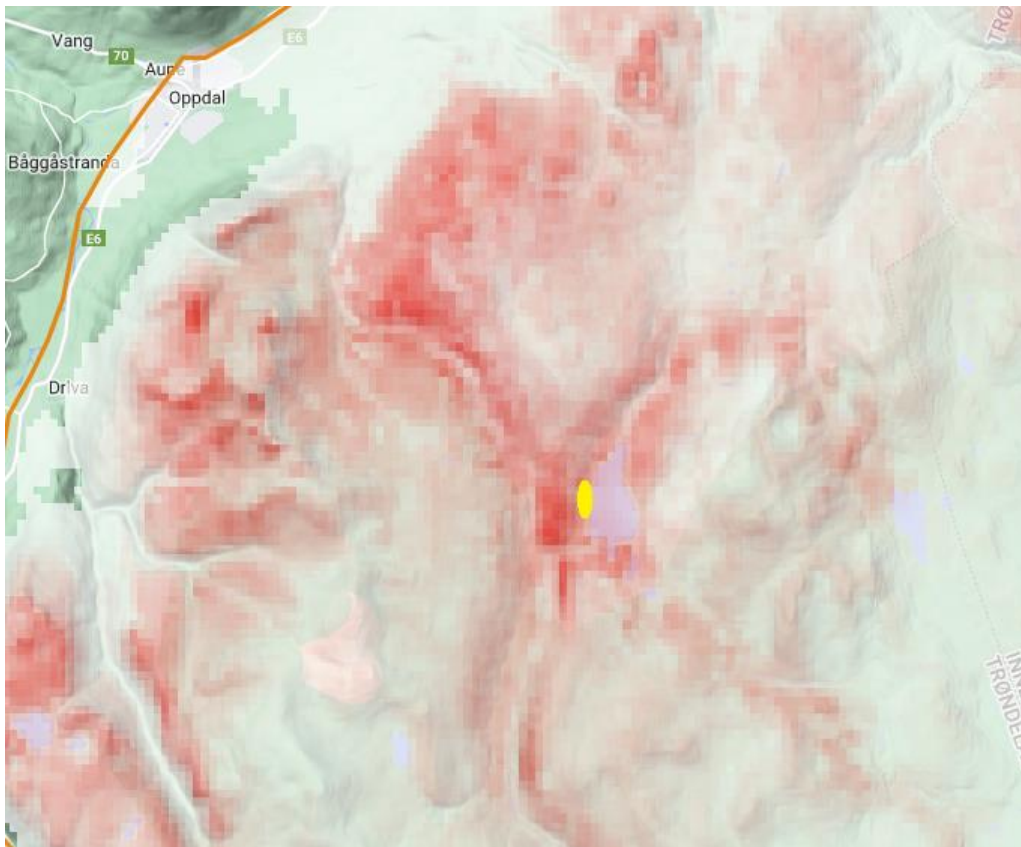
Kommunen peker på en lignende sak fra 2009 som ble godkjent og henter dermed til at en godkjenning vil være likebehandling av sakene. Her mener sekretariatet at kommunen ikke tilstrekkelig tar inn over den nye kunnskapen som har tilkommet om villreinen i Knutshø siden 2009. Kvalitetsnorm for villrein (2022) ga villreinområdet en helhetsvurdering til dårlig kvalitet. Det er en tiltaksplan for villreinområdet under utarbeiding fra regjeringen. I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 står det at villreinens leveområder skal sikres.

Å tillate dette tiltaket vil gi en svært uheldig presedensvirkning. Det er 17 hytter som ligger mellom Orkelsjøvegen og Orkelsjøen i dag, og en behandling etter likebehandlingsprinsippet for alle disse vil bety at mye mer terrenginngrep og endring av landskapet. Arealet mellom veien og sjøen er ikke attraktive arealer for villreinen. Å flytte hytter fra dette området vil i større grad forringe mer attraktive arealer vest for Orkelsjøvegen enn det vil forbedre arealene mellom veien og sjøen. Inngrepene er mer samlet ved veien slik status er i dag.

Kommunen peker på at en flytting til en høyere terskel vil gjøre hytta mindre iøynefallende. Det kan godt være at den blir mindre iøynefallende for mennesker som bruker veien og sjøen, men den vil bli mer iøynefallende for villrein som i større grad bruker området vest for Orkelsjøvegen. En ny hytte høyere i terrenget vil bli mer synlig og kan gi silhuetvirkning.

Å gi en tillatelse til en nyoppføring vil gi mer inngrep inn i villreinområdet, selv om den gamle hytta rives og vegetasjon tilbakeføres. Det skal også utarbeides en adkomstvei til hytta som det med dagens plassering ikke er det samme behovet for.

Kommunen sier at de ikke kan se at hytta vil medføre økt bruk sammenlignet med dagens hytte. Det er ikke oppgitt hvor mange kvadratmeter ny hytte vil bli sammenlignet med gammel hytte, og det er derfor vanskelig å gjøre en konkret vurdering. På generelt grunnlag er det viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Knutshø står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. Mange tiltak kan virke lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt overnattingskapasitet i fritidsboliger. Søker oppgir selv at det ikke vil bli flere sengeplasser på hytta. Det menneskelige fotavtrykket i områdene rundt Orkelsjøen er, slik illustrert på kartet under, allerede betydelig med dagens aktivitet.



Kartet viser områder med menneskelige aktiviteter og infrastruktur som unngås av rein i områder som ellers har et godt potensial for utnyttelse av villrein. De statistiske estimatene er basert på en lang liste med data over infrastruktur og menneskelige aktiviteter (tetthet av veier - med ulikt trafikknivå, tetthet av stier - med ulikt turistvolum - tetthet av hus, private hytter, osv.). Estimaten viser den samlede virkningen av menneskelige aktiviteter og infrastruktur på hver 100m, mens de tar hensyn til egnetheten til vegetasjon, topografi, klima osv. Jo mørkere rødfarge, jo større er det menneskelige fotavtrykket. Gul flekk markerer hvor tiltakets plassering. Kartet er hentet fra nettapplikasjonen *renewablereindeer\_gis* (*earthengine.app*).

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) beskriver hvordan utbygging og oppdeling av naturareal er den viktigste årsaken til den negative utviklingen for villreinen. Meldinga er tydelig på at det er behov for en helhetlig og restriktiv arealforvaltning for å forbedre tilstanden til villreinområdene. Dette må vurderes som en oppføring av ny hytte, selv om man fjerner en annen som et «avbøtende» tiltak. Det skal være en høy terskel for nye inngrep i villreinområdene ifølge stortingsmeldinga, som sekretariatet mener dette tiltaket kvalifiserer til.

Sekretariatet vurderer at den beste løsningen for villreinen er at hytta restaureres på samme sted, med samme dimensjoner som med dagens hytte.

### **Forslag til vedtak**

Villreinnemnda mener at kommunen i større grad nå, og tiden framover må vektlegge ny kunnskap om villrein i Knutshø. Framfor å forvalte etter et likebehandlingsprinsipp for fritidsbebyggelsen i området.

Å flytte hytter fra området mellom Orkelsjøveien og Orkelsjøen vil i større grad forringe mer attraktive arealer vest for Orkelsjøvegen enn det vil forbedre arealene mellom veien og sjøen. Inngrepene er mer samlet ved veien slik status er i dag. En ny hytte høyere i terrenget vil bli mer synlig og kan gi en silhuettvirkning som er negativt for villrein.

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) beskriver hvordan utbygging og oppdeling av naturareal

er den viktigste årsaken til den negative utviklingen for villreinen. Meldinga er tydelig på at det er behov for en helhetlig og restriktiv arealforvaltning for å forbedre tilstanden til villreinområdene. Det skal være en høy terskel for nye inngrep i villreinområdene ifølge stortingsmeldinga, som villreinnemnda mener at dette tiltaket kvalifiserer til.

Villreinnemnda fraråder derfor at det gis tillatelse til å sette opp en ny hytte på det foreslåtte det foreslåtte stedet. Videre vurderer nemnda at det beste for villreinen er om hytta restaureres på samme sted, med samme dimensjoner som dagens hytte har.

## **Behandling**

Standardheving som vil generere mer bruk av hytta. Skepsis til å flytte hytta til et nytt område. Det nye området vil i større grad påvirke villreinen enn dagens plassering.

Viktig å ta med seg en presedensvirkning av denne saken. Skal alle hyttene i dette området inneha en slik standard så er det ikke tvil at bruken vil øke. Områdene øst og nord for dette området er lite brukt av villreinen, og man ønsker at reinen bruker disse områdene mer. Mer bruk og ferdsel i dette området kan være med på å forhindre dette.

Forslag + tillegg ble enstemmig vedtatt.

## **Vedtak**

Villreinnemnda mener at kommunen i større grad nå, og tiden framover må vektlegge ny kunnskap om villrein i Knutshø. Framfor å forvalte etter et likebehandlingsprinsipp for fritidsbebyggelsen i området. Saken har en presedensvirkning. Skal alle hyttene i dette området inneha en slik standard så er det ikke tvil at bruken vil øke. Områdene øst og nord for dette området er lite brukt av villreinen, og man ønsker at reinen bruker disse områdene mer. Mer bruk og ferdsel i dette området kan være med på å forhindre dette.

Å flytte hytter fra området mellom Orkelsjøveien og Orkelsjøen vil i større grad forringe mer attraktive arealer vest for Orkelsjøvegen enn det vil forbedre arealene mellom veien og sjøen. Inngrepene er mer samlet ved veien slik status er i dag. En ny hytte høyere i terrenget vil bli mer synlig og kan gi en silhuettvirkning som er negativt for villrein.

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) beskriver hvordan utbygging og oppdeling av naturareal er den viktigste årsaken til den negative utviklingen for villreinen. Meldinga er tydelig på at det er behov for en helhetlig og restriktiv arealforvaltning for å forbedre tilstanden til villreinområdene. Det skal være en høy terskel for nye inngrep i villreinområdene ifølge stortingsmeldinga, som villreinnemnda mener at dette tiltaket kvalifiserer til.

Villreinnemnda fraråder derfor at det gis tillatelse til å sette opp en ny hytte på det foreslåtte det foreslåtte stedet. Videre vurderer nemnda at det beste for villreinen er om hytta restaureres på samme sted, med samme dimensjoner som dagens hytte har.

# 30-2024 – Høring – Oppsetting av ny hytte og riving av gammel – Lesja kommune

## Saksopplysninger

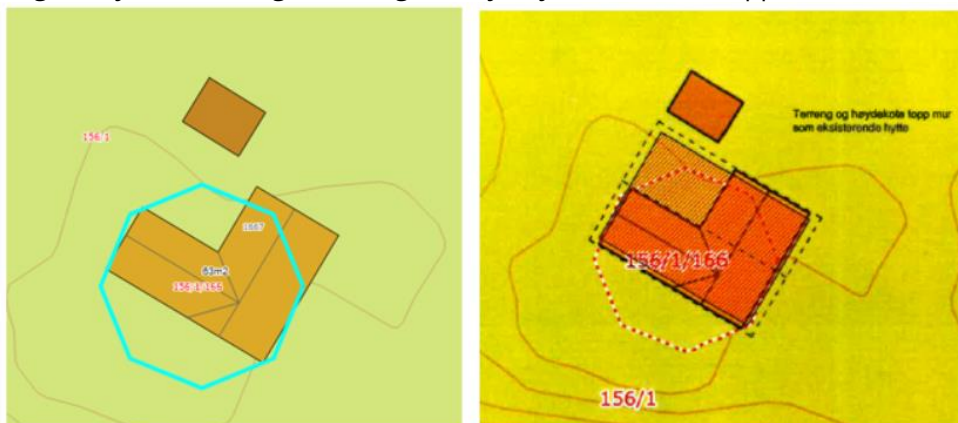
Saken ble ikke oversendt til villreinnemnda for høring, men oversendt etter at nemnda spurte om å få gi en uttalelse i saken. Kommunen sier at det er deres praksis å sende slike saker innenfor buffersone 1 på dalsida på høring til Statskog, Lesja Fjellstyre, Statsforvalteren i Innlandet og Innlandet fylkeskommune.

Høringsfristen gikk ut den 10.04.2024, men kommunen forlenger fristen slik at nemnda kan gi en uttalelse i forbindelse med sitt møte den 23. april.

Kommunen peker på at det er snakk rive eksisterende hytte og om å oppføre en ny på samme plassering. Videre at hytta får et begrenset areal på 80 m<sup>2</sup> og de ikke forventer at bruken vil endre seg vesentlig fra dagens situasjon. Kommunen har nylig hatt en lignende sak på gnr. 156 bnr. 1 fnr. 59. Kommunen sier at regional plan for Dovrefjellområdet er retningsgivende og at innenfor buffersone 1 står det: «Det skal ikke etableres ny fritidsbebyggelse/fritidseiendommer utover det som allerede er godkjent gjennom reguleringsplan eller kommuneplan. Det kan gis rom for tilbygg, uthus og anneks på eksisterende fritidsbebyggelse innenfor en øvre ramme på 120 m<sup>2</sup> bruksareal». I kommuneplanens arealdel for 2013-2020 åpner kommunen for dispensasjon for tiltak inntil 120 m<sup>2</sup>, og kommunen mener derfor at de er mer restriktive enn regional plan når det gjelder tillatt arealbruk.

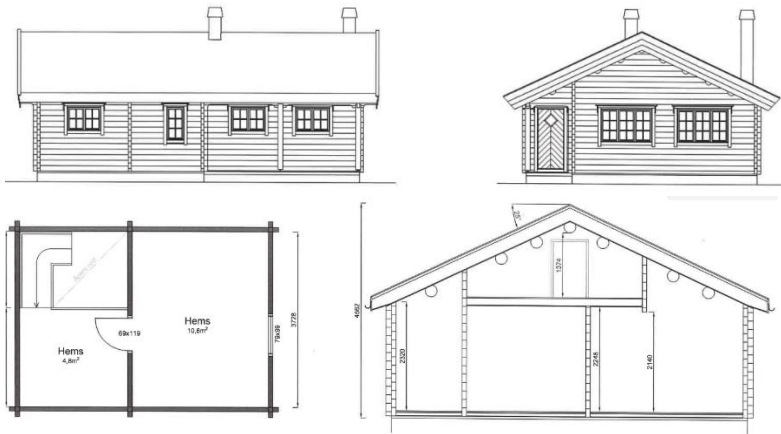
Rundt villrein så peker kommunen på at tiltaket ligger innenfor fokusområdet SN08 – Kvitmyrin, men at de har lagt vekt på at tiltaket ikke vesentlig endrer bruken av festeeiendommen. Tidligere praksis i kommunen, er at tiltak på eksisterende fritidseiendommer i Dalsida kan aksepteres der det blir vurdert at vilkårene for dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-2 er oppfylt, at den nye situasjonen ikke i vesentlig grad vil påvirke andre interesser og at tiltaket er i tråd med kommunens retningslinjer.

Dagens hytte er om lag 63 m<sup>2</sup>, og den nye hytta vil komme opp i 80 m<sup>2</sup> BYA (se tegninger under).



Bilde 1 og 2: Eksisterende situasjon til venstre og ny omsøkt situasjonsplan til høyre.

Søker oppgir at dagens hytte bærer preg av mangelfullt grunnarbeid og at det vannskader, råte og skadedyr i hytta. Omfanget av rehabiliteringen vil kreve en total gjenoppbygging og derfor er det mer hensiktsmessig å rive og bygge nytt.



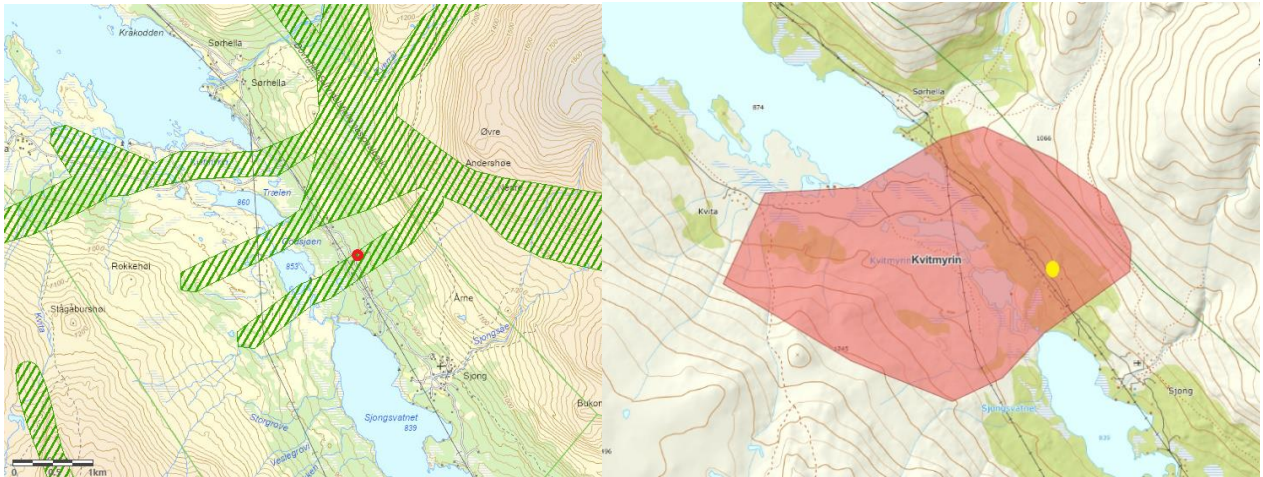
Tegninger av ny hytte.



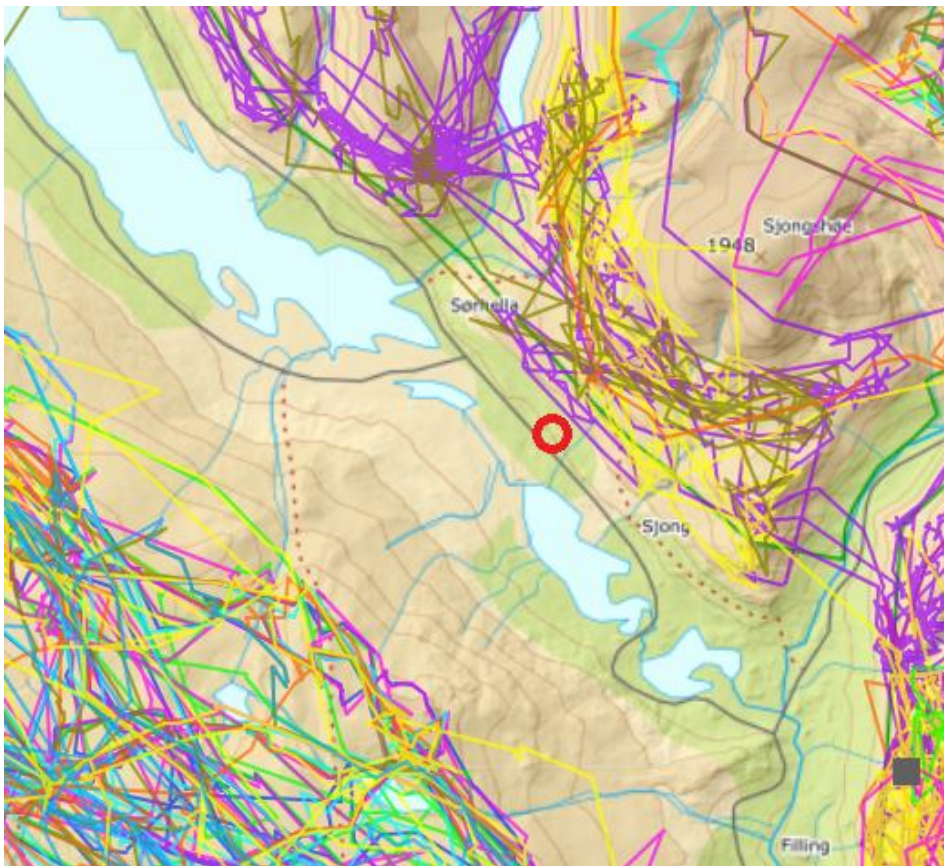
Tiltakets plassering sør for Aursjøen i området Kvitmyrin. Kart fra norgeskart.no

### Villreinens arealbruk av området

Hytta ligger midt i en kjent trekkpassasje, innenfor fokusområde SN08 – Kvitmyran. Bukkene beiter ned mot Kvitmyrin på sen vinteren, og det er observert trekk om høsten. Det er likevel usikkert hvor mange dyr og i hvor stor grad trekker brukes i dag. GPS-data fra forrige merkeprosjekt i Snøhetta viser at områdene ned mot Kvitmyrin ble brukt, men at det ikke skjedde noen kryssing med de merkede individene. Samtidig er det særs viktig å poengtere at det kun var merket et begrenset antall individer, og en overvekt av simler.



Til venstre: tiltakets plassering (rød sirkel) med kjente trekkpassasjer i grønn skravur. Kart fra norgeskart.no. Til høyre: Viser tiltakets plassering (gul flekk) og fokusområde Kvitmyrin (SN08) i rødt felt. Kart hentet fra [Delnormtresnøhetta | Villrein](#)



GPS-posisjoner på villrein fra forrige merkeprosjekt i Snøhetta. Tiltakets plassering med rød sirkel. Hentet fra [dyreposisjoner.no](#)

## Vurdering

Det er ikke oppgitt i de oversendte sakspapirene om hvorvidt tiltaket fører til økt overnattingskapasitet eller ikke. Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Snøhetta står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. Det aktuelle tiltaket er lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger

for økt overnattingskapasitet i fritidsboliger.

I et lengre tidsperspektiv så vil alle hyttene innenfor fokusområdet Kvitmyrin (SN08) ha behov for betydelig rehabilitering/totalrenovering. Et aktuelt tiltak vil være å flytte på alle hyttene som er innenfor SN08 etter hvert som det er behov for totalrenovering. Derfor bør kommunen og tiltakshaver, sammen med ev. grunneier se på muligheten for å flytte hytta til et annet område i Dalsida, slik at man får den ut av trekkområdet. Det er satt et mål om gul tilstand innen 2050. Skal Snøhetta oppnå gul tilstand så må trekket mellom vest og øst fungere, og her blir området rundt Kvitmyrin viktig. Restaurering av villreinens leveområder er et av fem hovedpunkter som dratt frem i Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) som ble offentliggjort 05. april 2024.

### **Forslag til vedtak**

Tilstandsklassifiseringen viser at Snøhetta villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen er stor og forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel i fjellområdene. Betydningen av dette tilbygget alene vil ikke være stor, men med tilsvarende praksis for alle fritidsboliger i området, vil den samlede effekten av ferdsel og forstyrrelse av villrein kunne øke betydelig.

Lesja kommune har en mulighet til å bidra til at villreinområdet kan nå et av sine delmål innen 2050 – gul tilstand. Villreinnemnda råder kommunen til å gå i dialog med tiltakshaver, og ev. grunneier for å se på muligheten for å flytte hytta av trekkområdet. Det er satt et mål om gul tilstand innen 2050. Skal Snøhetta oppnå gul tilstand så må trekket mellom vest og øst fungere, og her blir området rundt Kvitmyrin viktig. Det er naturlig at de fleste hyttene i området Kvitmyrin får et omfattende restaureringsbehov over et lengre tidsperspektiv. Man har derfor muligheten til gradvis få frigjort et viktig trekkområde mellom vest og øst. Restaurering av villreinens leveområder er et av fem hovedpunkter som dratt frem i Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) som ble offentliggjort 05. april 2024.

Villreinnemnda registrerer at det har gått enkelte saker fra Lesja kommune som nemnda burde fått en mulighet til å en uttalelse til. Villreinnemnda ber om å få denne type saker inn på høring.

### **Behandling**

Kritisk til at nemnda ikke fikk denne direkte på høring, men at nemnda selv måtte plukke opp saken.

Kommunen bør ta hensyn til signalene i arbeidet med stortingsmeldingen og tiltaksplanen, og dermed unngå en gradvis arealutvidelse, standardheving og påfølgende merbruk av slike sårbare og viktige trekkområder. Det ble i 2023 gitt tillatelse i en tilsvarende sak, men det må signaliseres en ønsket retningsendring. Allerede etter knapt to måneder med GPS-merkede rein i Snøhettaområdet ser en at reinen bruker områdene ned mot hytta både fra øst og vestområdet.

Nytt forslag til vedtak – enstemmig.

### **Vedtak**

Tilstandsklassifiseringen viser at Snøhetta villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen er stor og forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel i fjellområdene. Betydningen av dette tilbygget alene vil ikke være stor, men med tilsvarende praksis for alle fritidsboliger i området, vil den samlede effekten av ferdsel og forstyrrelse av villrein kunne øke betydelig.

Lesja kommune har en mulighet til å bidra til at villreinområdet kan nå et av sine delmål innen 2050 – gul tilstand. Villreinnemnda råder kommunen til å gå i dialog med tiltakshaver, og ev. grunneier for



å se på muligheten for å flytte hytta av trekkområdet. Det er satt et mål om gul tilstand innen 2050. Skal Snøhetta oppnå gul tilstand så må trekket mellom vest og øst fungere, og her blir området rundt Kvitmyrin viktig. Det er naturlig at de fleste hyttene i området Kvitmyrin får et omfattende restaureringsbehov over et lengre tidsperspektiv. Man har derfor muligheten til gradvis få frigjort et viktig trekkområde mellom vest og øst. Restaurering av villreinens leveområder er et av fem hovedpunkter som dratt frem i Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) som ble offentliggjort 05. april 2024.

Kommunen bør ta hensyn til signalene i arbeidet med stortingsmeldingen og tiltaksplanen, og dermed unngå en gradvis arealutvidelse, standardheving og påfølgende merbruk av slike sårbare og viktige trekkområder. Det ble i 2023 gitt tillatelse i en tilsvarende sak, men det må signaliseres en ønsket retningsendring. Allerede etter knapt to måneder med GPS-merkede rein i Snøhettaområdet ser en at reinen bruker områdene ned mot hytta både fra øst og vestområdet.

Villreinnemnda registrerer at det har gått enkelte saker fra Lesja kommune som nemnda burde fått en mulighet til å en uttalelse til. Villreinnemnda ber om å få denne type saker inn på høring.

# 31-2024 – Høring – flerårig unntak fra båndtvang ifbm. skadefelling på store rovdyr – Lesja kommune

## Saksopplysninger

*Bakgrunn gitt fra Lesja kommune:*

*«Det er årlig skadefellingsaksjoner på store rovdyr i beitesesongen i Lesja kommune. Skadefellingslagene fikk sommeren 2022 og 2023 dispensasjon fra båndtvang i forbindelse med skadefelling på store rovdyr. Skadefellingslaget ønsker å legge til rette for fortsatt bruk av løs sporhund og søker derfor om dispensasjon fra båndtvangbestemmelsene i forbindelse med skadefellingsløyve på store rovdyr. Skadefelling er et svært utfordrende oppdrag da uttaket skal være individrettet. For å være sikrest mulig på at man jakter rett dyr er hund et uvurderlig hjelpemiddel. Kommunen søker på vegne av leder for skadefellingslaget i Lesja kommune.*

*Beitelagslederne i kommunen ser det nødvendig å kunne bruke sporhund i hele beiteperioden fra mai og ut båndtvangsperioden. I fjor ble første dokumenterte sau tatt av jerv, registrert 09.07 og siste 16.09 i rovbasse. Forgående beitesesongen hadde også store tap på utmarksbeite. Lordalen beitelag har hatt 15 % lammetap hvor enkeltbesetninger har hatt betydelig større tapsandel. Vi har tro på at løs sporhund vil effektivisere uttaket i skadefellingsaksjoner.*

*Det er samlet inn underskrifter på en avtale om samtykke til bruk av løs sporhund fra alle som har beitedyr i sine beiteområder. Samtlige dyreeiere innen det enkelte beitelag må samtykke, dersom ikke blir det ikke tatt i bruk denne type hund. Samtykke er gyldig til et og/eller flere medlemmer ikke lenger gir samtykke, eller regelverket endres*

*Et sammensatt hundearbeid av kadaverhund, spesialisert sporhund og løs rovdyrhund har nå skadefellingslaget erfart er en god kombinasjon for å komme nærmere skadegjørere. Det er derfor ønskelig at kadaverhundene og sporhundene også unntas båndtvangbestemmelsene under skadefelling. Skadefellingslaget i Lesja søker derfor om dispensasjon fra reglene om båndtvang i perioden mai og ut båndtvangen 20. August. Skadefellingslaget ønsker et flerårig løyve.»*

*I forrige dispensasjon fra kommunen hadde de et vilkår som omfattet villrein: «Før slepp skal ein varsle og konferere med fjelloppsynet, Lesja Fjellstyre og SNO, i forhold til omsyn til sårbare ville dyr og andre verneverdiar. Det skal ikkje sleppast hund i områder villrein oppheld seg»*

*Skadefellingslaget har etter 2023 evaluert hvordan vilkårene i tillatelsen har fungert og har denne merknaden opp imot villrein:*

*«Vilkårene gitt ved forrige løyve har fungert godt. Det eneste vi kan se en utfordring ved er å kontakte Fjellstyret/SNO for informasjon om villrein etter arbeidstid, eventuelt natt. Vi ønsker derfor gjensidig tillit hvor vi bruker fornuft i situasjoner der aksjoner skjer på ugunstige tider.»*

## Vurdering

Det foregår årlige skadefellinger, men vurderer det som mindre sannsynlig at det vil foregå mange skadefellinger i Snøhetta. Det kan skje at man har en skadefelling, men ikke lykkes og derfor bruker mye tid i et område.

Sekretariatet har forståelse for at skadefellingen kan foregå på ugunstige tider av døgnet hvor det er utfordrende å få tak i personell som har den nødvendige informasjonen om villrein i området. Likevel vurderer vi at vilkåret i forrige tillatelse som en god sikkerhetsventil for å unngå å forstyrre

villrein.

### **Forslag til vedtak**

Villreinnemnda er positiv til at det gis en flerårig dispensasjon fra båndtvang i forbindelse med skadefelling på store rovdyr, såfremt at det stilles det samme vilkåret som det ble gjort i dispensasjonen fra 02.06.2022:

*«Før slepp skal ein varsle og konferere med fjelloppsynet, Lesja Fjellstyre og SNO, i forhold til omsyn til sårbare ville dyr og andre verneverdiar. Det skal ikkje sleppast hund i områder villrein oppheld seg»*

### **Behandling**

Å bruke hund kan effektivisere jakta og bidra til færre jegerdøgn i området. Jaktlaget kan være forut situasjonen ved å ta kontakt med villreinfolk. Man kan ta kontakt med oppsyn, fjellstyre og/eller SNO når man mistenker at det kan komme en skadefellingssituasjon (ved innmeldt skade). De trenger ikke å vente til at man har tillatelsen i hånden. Det bør ikke være slik at om det er umulig å oppfylle vilkåret, så kan ikke jakten gjennomføres.

Nytt forslag til vedtak – enstemmig.

### **Vedtak**

Villreinnemnda er positiv til at det gis en flerårig dispensasjon fra båndtvang i forbindelse med skadefelling på store rovdyr, såfremt at det stilles det samme vilkåret som det ble gjort i dispensasjonen fra 02.06.2022:

*«Før slepp skal ein varsle og konferere med fjelloppsynet, Lesja Fjellstyre og SNO, i forhold til omsyn til sårbare ville dyr og andre verneverdiar. Det skal ikkje sleppast hund i områder villrein oppheld seg»*

Det bør ikke være slik at om det er umulig å oppfylle vilkåret om kontakt med oppsyn, fjellstyre og/eller SNO, så kan ikke jakten gjennomføres. Vet man at det er villrein i området så skal det ikke slippes hund i området.

## 32-2024 – Eventuelt

### **Innspill til stortingsmeldingen – eget brev**

Meldingen tar lite hensyn til den genetiske variasjonen i villreinområdene.

Lite konkret stortingsmelding. Se innspill fra Eirik.

Sekretær lager et brev som et tilsvarende på stortingsmeldingen, sendes rundt på e-post eller eget lite møte.

### **Deltagelse på villreinerådets fagdager**

Nemnda ønsker å prioritere å sende 1-2 medlemmer. Arne Håkon er interessert.

